49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1681 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 12 — 25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1906 9 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 1322 — 12 ՇԷՎՎԱԼ 1324

Journal Arménien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنيجه يومى و سياسى غزته در
صاحب امتيازى : ارمانس فريه
اداره‌خانه‌سى: باب عالى جاده‌سنده نومرو ۳۸

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ ԿՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԵԱՆԻՆԵՐԸ	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղշ.	50 ղշ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար յատուկ պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ», ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌՏՈՒՕՏԵԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՄԱՐԴԻԿ Ի՛ՆՉՊԷՍ ԽՕՍԻԼ ՍԿՍԱՆ

Եթէ յետադարձ ակնարկ մը նետենք նախնի դարերու վրայ, ամէն ինչ պարզ, անձուկ, կեանքի պարագաները սահմանաւոր, շրջան մը պիտի տեսնենք։ Ի՛նչ կը խօսէր առաջին մարդը՝ չէ՞ մի որ զինքը շրջապատող կենդանիներուն և բնական երեւոյթներուն արձագանգներն էին իր բառերը։ Այն բառերը զոր այսօր կ'արտասանենք ամենայն դիւրութեամբ, արդեօք քանի՛ տքնութիւններով, քանի՛ հազարաւոր կրկնութիւններով չարայարուած են, ամէն բառ իր նշանակած առարկային հետ առնչութիւն և կապակցութիւն ունենալ կը թուի, և այս կերպով միայն կարելի եղած է բառ ստեղծելու և լեզու կազմելու դրութիւնը։ առաջին բառերը անտարակոյս միավանկ և պարզ էին, որոնք դարերու հոլովումներուն մէջ կամաց կամաց ածանցուեցան, իրենց տեսակները և հոմանիշները ունեցան և լեզուն այս կերպով միայն ներկայ կատարելութեան կարելի եղաւ հասցնել։

Կարգ մը լեզուագէտներ կը պնդեն թէ առաջին բառերը պարզ ձայներ ու գոչեր էին որոնք կամաց կամաց մարդուն թրթռացող լեզուին տակ բառերու վերածուեցան, կարելի չէ երեւակայել թէ նախկին մարդը վերացական բառերու մթերք մը ունեցած է իր գանկին մէջ։ Բառեր՝ պարզ ձայներ էին բնական երեւոյթներէն և կենդանիներու ձայներէն քաղուած, զորս հազիւ հազ կարելի կըլլար հնչումի վերածուիլ մանուկ մարդուն բերնին մէջ։ Օրինակ. հաւուն կոկռալէն, առիւծին մռնչիւնէն, գայլին ոռնումէն, ոչխարին մայիւնէն, շունին հաջումէն, եզին բառաչումէն, ձիուն խրխնջիւնէն, օձին սուլումէն. ջրվէժին շառաչիւնէն, աղաւնիին թոթովլումէն, սոխակին գեղգեղումէն, արջին մռնչիւնէն, մկան ճչումէն, կապիկին բաչումէն, ագռաւին կափկափումէն, առուակին կարկաչիւնէն տարբեր տարբեր բառեր գըտած և իբրև այդ երեւոյթները բացատրող հոմանիշներ ընդունած են։

Նշանաւոր լեզուագէտ Ֆորթ Տիւմէզպլէն այս մասին հետեւեալ կերպով կը յայտնէ իր գաղափարը.

«Ձայնանմանութիւնը և զիմափախութիւնը մարդկային լեզուին կազմութեան հոգին ու հիմը եղած են. մարդս լեզու սորվելու համար լոկ բնական երեւոյթները և կենդանիներուն բնական ձայները իրեն համար մօտել ընտրած, աշխատած է անոնց ձայնանմանութիւնը ընել և այս կերպով լեզուին հիմերը դրած է։ Այսպէս, առաջին անգամ աքաղաղը հասկցնելու համար մարդիկ «քուքուրիքօ» կը կանչէին, կատուին համար «մըյաու» ևլն.»

Ուրիշ լեզուագէտ մը կը պնդէ թէ սեռային յարաբերութիւնները մեծ ազդեցութիւն ըրած են մարդկային լեզուի կազմակերպութեան վրայ, և իր այս գաղափարը հետեւեալ բնական միջոցներով կ'ապացուցանէ.

«Ամէն օր չորս կողմերնիս չատ մը կենդանիներ կը տեսնենք, որոնք իրենց որոշեալ ժամերուն սեռային յարաբերութիւններու փափաքը գործադրելէ առաջ թէև անձայն ու հանդարտիկ կայք մը ունին, սակայն ներքին բուռն զգայումէ մը մղեալ ինքնաբերաբար տարօրինակ ձայներ կը հանեն, ամէնէն աւելի թռչուններն են որ միաւորման միջոցին նմանը չտեսնուած գեղգեղանքներով կ'արտայայտեն իրենց սիրոյ սրտին յուզումները զգացումները։»

* *

Ցայտնի է թէ մարդկութիւնը այսօրուան կատարելագործեալ շրջանը կարճ ժամանակի մը մէջ ընդգրկած չէ, հետեւաբար նախկին լեզուները ա՛յնչափ սահմանափակ էին որ մարդիկ հազիւ հազ անոնց միջոցաւ կրնային իրենց սաղմնական գաղափարները ու զգացումները արտայայտել, նոյն իսկ չատ պարզ և լակոնիկ ոճով մը։ Եկաւ ժամանակ մը որ պէտքերը բազմապատկուեցան, մարդիկ բաժնուեցան իրարմէ ալ աւելի ուրիշ կլիմաներէ հայթայթելու համար իրենց առօրեական պէտքերը. իւրաքանչիւր կլիմայի ազդեցութեան տակ սովորութիւնները և բարքերն ալ ճիւղաւորուեցան, բնակիչներուն թիւը ստուարացաւ և այսպէս անկարելի դարձաւ մարդուն համար իր բոլոր պէտքերը ինք իր ձեռքով հայթայթել. այս կերպով ծնունդ առաւ փոխանակութեան կանոնը, ծնունդ տալով նաև տարբեր կլիմաներու բնակչութեան չարունակական յարաբերութեանց։ Բարքեր բարքերու ձուլուեցան, կեանքին նպատակը իրագործութեան չաւղին մէջ մուտք գործեց, մարդիկ կամաց կամաց սկսան իրենց զգացումները բացատրել, իմացականութեան ըմբռնները ներդաշնակեցան, լեզուն թրթռուն և խօսուն հանգամանք մը առաւ. բերանը թարգման հանդիսացաւ ներքին գաղափարներուն, նշաններուն և ձայնանմանութիւններուն յաջորդեցին ներդաշնակ, երանգոտ ու թրթռուն չեշտեր և վերջապէս խօսուն բացատրութիւնը ստեղծագործութեան մէջ մարդկային գերակշռութեան տիտղոսը սրբանուրեց։ Շարունակաբար լեզու լեզուի յաջորդեց, նոր գաղափարներ նոր բառերու ծնունդ տուին, հնամենի բարքերը իրենց վերջակէտին յանգեցան և մարդկային ազգը իրագործեց իր գաղափարը դէպ ի կատարելութիւն։ Աւելի վերջերը բնութիւնը իր գեղեցկութեան հիւթը քամեց մարդուն իմացականութեան մէջ, մարդկութիւն և բնութիւն ձեռք ձեռքի սկսան փառաբանել ստեղծագործութեան անկնունելի հրաշալիութիւնը և մարդկային միտքը կենաց նպատակին կմախքը գեղազարդեց, պարուրեց ու քաղաքակրթութիւն ըսուած չէնքին հիմը դրաւ, որուն վրայ չինեց փառքի ու պարծանքի բիւրազան հրաշակերտներ։

Կ'ըսուի թէ լեզուն մարդուն հետ ստեղծուած և անոր հետ միեւնոյն ասպարէզին մէջ կատարելութեան հասած է։

Շատ գիտուններ, հարիւաւոր փիլիսոփաներ ու բնզուն միտքեր հինէն ի վեր կ'աշխատին մայր-լեզուին գիւտը ընել։ Առաջին մարդը ի՛նչ լեզուաւ արտայայտեց իր գաղափարը և ո՞րն է այդ լեզուն, այս մասին մէջ բերուած կարծիքները հակասական են։ Չինացի փիլիսոփայ մը պնդածին նայելով աշխարհի առաջին լեզուն Չինարէնը եղած է. իսկ ընդհակառակն, Բէքանինկ կը պնդէ թէ նախնի մարդը Հայրէնական լեզուն կը խօսէր։ Բոպէք մայր-լեզուն Նորվեկեանը կը նկատէ, մինչ Պուզորթ Լաքիւրթեան լեզուին նախապատուութիւն կուտայ։ Երիս բռուն փաստերով կ'ուզէր ապացուցանել թէ մայր լեզուն հին Հելլէններէնն է, իսկ Վիքթօր Հիւկօ ամէնէն վերջը լատիներէն լեզուին տուաւ առաջնութեան տիտղոսը։

Ամէնէն աւելի հաւանականը Սիւրիական լեզուն ըլլալ կը կարծեն արեւելեան գիտնականները առաջին լեզուն, իսկ աւելի ուրիշներ Ասորականը և կամ Փիւնիկեանը կը նկատեն։ Շատ հին փիլիսոփաներ մայր լեզու կը ճանչնային հին Եփրայական լեզուն։

Սակայն մինչեւ հիմակ հակասական գաղափարը տակաւին չեն զուգորդուած և մայր լեզուն տակաւին քօղարկուած է մարդկային նրբակիրթ հետազօտութեանց։ Շատեր կ'ըսեն թէ մայր լեզուն բոլորովին կորսուած է և աշխարհի մէջ չկայ ազգ մը որ այդ լեզուն խօսի։ Այսօրուան լեզուները տարբեր կլիմաներու, տարբեր բարքերու և տարբեր մտքերու տակ ձուլուած երկրորդական լեզուներ են, որոնց մէջէն անկարելի է զանազանել բուն և մայր լեզուն։

Նշանաւոր լեզուագէտ մը՝ կարգ մը բնական երեւոյթներուն մարդկային լեզուին վրայ ըրած ազդեցութիւնը բացատրած միջոցին կ'ըսէ. «Հողը, ջուրը, կլիման, մարդկային ցեղերուն այլազանութիւնը, բարքերու տարբերութիւնը, անձնական ձիրքերը, մարդկային մարմնոյն կազմակերպութեան տկարութիւնը ու զօրեղութիւնը, և որ առաւելն է քաղաքակրթութեան ընդունակութիւնը և յառաջդիմական ձգտումները՝ մարդկութեան խօսուն բարբառին վրայ չատ մեծ ազդեցութիւններ ըրած են։ Հարաւային ժողովուրդներու լեզուն աւելի յստակ և ձայնը աւելի ներդաշնակ է, մինչդեռ ընդհակառակն հիւսիսային ճղճիմ ձայն ու խառնափնդոր լեզու մը ունին։ Հո՛ն՝ ուր Բնութիւնը առատօրէն բարեւորած և գեղազարդած է իր գեղեցկութիւններով, ձայնը անուշ, լեզուն յստակ, ներդաշնակ, միտքը աւելի բեղուն և սիրտը չատ աւելի զգայուն է։ Լեռնոտ կլիմաներու բնակիչները մարմնով ուժեղ, ձայնով զօրաւոր կ'ըլլան»։ Այսպէս Բնութիւնը իրովսանը նպաստած է մարդկային յառաջդիմութեան, և ինչպէս կ'ըսէ դարուս նշանաւոր գրագէտներէն մին. «Բնութեան գեղեցկութիւնն է որ կը պարուրէ մարդուն սիրտը, կ'ազնուացնէ հոգին. կամրապնդէ մտաւորական գործունէութեան ազդակները, մարդուն կուտայ վսեմին գաղափարը և միտքը կը ձգտի նմանութեան սահման մը գծել Արուեստին ու Բնութեան միջեւ, այս ձգտումը ծնունդ կուտայ հանճարին, հանճարը կը փայլի քաղաքակրթութեան լուսաճիր արահետին վրայ և արհեստ ու արուեստ մարդկային հանճարէն դուրս կարտացոլան հրաշակերտ ցուցադրութիւններու այլազանակ պէսպիսութիւններով»։ Այսպէս եղած է նաև դարերու ընթացքին մէջ և լեզուն այսպէսով է որ ծնունդ առած է, ինքն ալ իր կարգին ծնունդ տալով յառաջդիմութեան՝ որով մարդկութիւնը կը ձգտի դէպ ի կատարելութիւն։

ՀԱՄՄԷ?

Հարկա՛ւ իմացաք։
Հարկա՛ւ բաւական ալ խնդացիք։
Հարկա՛ւ ես ալ բան մը պիտի գրեմ ատոր վրայ։

Անոնովուտուիւղի մէջ, մարդ մը չկրնալով չափազանց համեմատութեամբ ապրիլ իր յարգելի տիկնոջն հետ (ի՛նչ կայ, սիրելի՛ս, ատոր մէջ անբնական և զարմանալի) կը լքէ զայն, քանի որ այսօրուան օրս, փա՛ռք Աստուծոյ, ամուսնալուծում մը կեանքի մեծագոյն «բացօդեայ»ներէն մէկն է։

Զկրցա՞ր մի երջանիկ ըլլալ տիկնոջդ հետ, ո՛հ, չա՛տ մը հոգիդ կը գնես ամուսնալուծման բաց դռնէն։

Զեմ գիտեր թէ ի՛նչ կը խորհի Անոնովուտուիւղի լքուած տիկինը այս մասին, բայց կ'երեւի թէ Անոնովուտուիւղի Թաղականները ա՛յնչափ սիրալիր չեն նայիր ամուսնալուծում ըսուած բանին որ ծի՛շդ ա՛ռն է ամուսնութեան մէջ, ինչ որ ազատաբար սիրելիք չողջունած մը ընկղմելուն պարագային։

Տեղւոյն Թաղական Խորհուրդին պատկառելի անդամները կը մտածեն որ մարդ երբեք պէտք չէ լքէ իր կինը, թէեւ կինը մը կրնայ լքել իր մարդը։

Ու այս խնամող ամուսնին անամօթ ընթացքին աւելի կը զայրանային, և ա՛յնչափ կը զայրանային որ...

Փաստաւոր փաստաւոր մը կը քաշեն խեղճ մարդուն, որ իր բոլոր օ մ պ է լ աններովը իսկ չկրնար ինքզինքը պաշտպանել (Բոյժ որ մարդուն անունը Պ. Ս. Օմերկեան է):

—Դուն կնիկդ կը ձգես, հէ՞...

Տա՛հ, չո՛ւխ, չա՛ւ՛խ

—Սակայն, կ'աղաչեմ, պատճառներ ունիմ...

—Կնիկդ կը բաժնուիս, հէ՞...

Տաւ՛խ, չո՛ւխ, չա՛ւխ

—Բայց, կեցէ՛ք բանիմ...

—Մենք քեզի կը հասկցնենք կնիկդ ձգելը...

Տա՛խ, չո՛ւխ...

—Բայց...

—Բայց մայց չկայ, զոր Աստուած զուգեաց, մարդ մի՛ մեկնեսցէ։

Խեղճ մարդը ա՛լ չկրնար համբերել և կեբած այս ծեծէն ազատելու համար,

—Տա՛ռ աղէկ, չա՛տ աղէկ, կը ճչայ, մէկ մըն ալ կնիկս չեմ ձգեր։

Բ ա ր ո յ ա կ ա ն. —Ծեծը, աքքայութենէն ելած է։

ԿՈԼՈՍ

ՅԱՆԿԵՐԳ ՄԸ

Կրօնական Ժողովոյ նախորդ չաբթուան նստին մէջ, ինչպէս արժանագրեցին արդէն թերթերը, խորհրդակցութեան առարկայ է եղեր Հայ եկեղեցիներէ մեկ բանիին մէջ տեղի ունեցած եռաձայն արարողութեանց խնդիրը, և առաջարկուեր է որ մասնագէտներէ յանձնաժողով մը կազմուի՝ ուսումնասիրելու համար ա՛յն մասերը, որոնք կրնան աւելի յարմար ըլլալ եռաձայնի։

Մեզ համար խնդիրը այն չէ թէ ո՛րոնք պիտի ըլլան արդեօք այդ յանձնաժողովին անդամները, կամ թէ ե՞րբ և ո՞ր պայմաններով գործի պիտի ձեռնարկէ ան, ատոնք քիչ մը տարբեր տեսակէտներ են, խնդիրէն անջատ մտածումներ, որոնք չեն հետաքրքրեր մեզ գոնէ այս պահուն։

Եթէ երբեք կայ կարեւոր և ինքնին նկատառութեան արժանի պարագայ մը, ան ալ Ժողովին ունեցած վերջիչեալ խորհրդակցութիւնն է ապապահովաբար, որով երկար ու վարանոտ ապասումներէ ետք վերջապէս կը հաճի նախաքայլ մը առնել եկեղեցական երգեցողութեանց բարեւոքման և միօրինակութեան խնդիրին տեսակէտով. բան մը՝ որ ինքնին ա՛յնքան սափրոզական և անհրաժեշտ դարձած էր գոնէ սա վերջին տարիներս։ Եկեղեցական հարցեր կան՝ որոնք չուտով կը յուծուին՝ կարծես ինքնաբերաբար, առանց ո և է ծանր մտածումներ առթելու, կան ալ սակայն ուրիշներ, որոնք հակառակ իրենց արտաքնապէս ունեցած պարզ ու անսեթեւեթ հանգամանքին չատ զբաղում կը պատճառեն, անընդհատ գրիչ չարժել կուտան, սիւնակներ կը մրոտեն, առանց գրեթէ ո և է նշանակելի բարւոքման և աչքառու արդիւնքի։

Եւ հարկ կա՛յ աւելցնելու թէ այս վերջիններու կարգէն է նաև եկեղեցական երգեցողութեանց խնդիրը, որ աւելի յանկերգ մըն է եղած սկիզբէն ի վեր, պատրաստ՝ ամէն վայրկեան յեղյեղուելու զանազան ու անհամար բեմբանիներէ։ Եւ յանկերգները, ինչպէս գիտէք, յաճախ չէ որ անարժանանք կը միան, հոգ չէ թէ միշտ մեկզմեկէ տարբեր ու գլխովին հակառակ ըլլան իրենց եղանակը։

Եկեղեցական երգեցողութեանց խնդիրը, ինչպէս ըսի, յանկերգ մըն է եղած քիչ մը ամէն անհատի համար ալ հաւասարապէս, այնպէս որ դժուար պիտի ըլլար այսօր գտնել մէկը որ անգիտանայ զայն, չկրկնէ դժգոհութեան յայտնի տրամադրութիւններով, միւս կողմէ հոգ չէ թէ յետին անուս մը եղած ըլլայ զայն արտասանողը կամ թէ քիչ չատ գործէ ու երգեցողութենէ հասկցող զարգացեալ անհատ մը։

Սկիզբէն ի վեր որչափ կը յիչեմ, ընդհանուր գանգատը սա է եղած թէ մեր եկեղեցական երգեցողութիւնները միօրինակ չեն, թէ՝ քմահաճոյքը, քաչքըչուքը մեծ տեղ մը կը գրաւեն յաճախ անոնց կիրառութեան մէջ և չարքը կրնայ երկարիլ տակաւին, որչափ ատեն որ պէտք մը միայ անոնց։

Միայն՝ հարկ է գիտնալ թէ, արդար և իրաւացի կողմերը չէ՛ն որ կը պակսին բոլորովին այդ գանգատներուն։ Ասոր ապացո՞յց կ'ուզէք. անհատական եռաձայներ, պիտի մասնանշէի, տակաւին չա՛տ թարմ ու նոր իր տեսակին մէջ։

Տպաւորութիւնը՝ զոր ունեցանք այդ սաբթիւ, չատ հեշտ ու հաճոյալի բան մը չէ՛ր ինքնին, ինչպէս նաև չատերու և մանաւանդ խիստ չատերու համար ալ ապահովաբար։ Եւ ասիկա, պէտք չկայ անշուշտ աւելցնելու թէ՝ ունի իր որոշ ու յայտնի պատճառները։

Կրնաք երեւակայել թէ ո՛ր աստիճանի խորթ և աններդաշնակ պիտի հնչէր նոյն իսկ վարժ անհատի մը ականջին, երբ ան եռաձայնի մը ունկնդրելէ ետք կ'ուզէր զայն ուրիշ տեղ մը եւս վայելել։ Ասիկա պարզապէս անհանդուրժելի պիտի ըլլար. որովհետեւ առաջին առթիւ կրած գեղեցիկ տպաւորութիւնը պիտի խամթարուէր բոլորովին՝ երկրորդի մը, անկէ գլխովին տարբեր ու թերեւս աններդաշնակ եռաձայնի մը ականջալուր ըլլալով, քանի որ քմահաճոյքները չե՛ն վերջապէս, որ կ'արժանանան անհատներու գնահատութեան ու մեծաշուքին ծափերուն։

Այսպիսի պարագայի մը մէջ քիչ մը չափազանց միամտութիւն չէ՞ պիտի ըլլար սպասել՝ որ գնահատուի, տարրողուի ա՛յնպիսի բան մը՝ որ կրնայ ամէն ինչ ըլլալ, բաց ի սակայն գովութեան ու տարբողանքի արժանի ըլլալէ։

Եթէ երբեք սակայն, անհրաժեշտ է որ ծափահարուի, փառաբանուի եռաձայնը, ասիկա ամէն բանէ առաջ և մանաւանդ ամէնէն աւելի միօրինակութիւնն էր որ պիտի կրնար ընել, այնպէս որ պարզ տպաւորութիւն պիտի ըլլար սպասել որ՝ առանց անոր պասկուի ամէն յոյս ու ակնկալութիւն։

Եւ ասիկայ ձեռք բերելու, միօրինակութիւնը գործադրելու համար ալ ինքնին ծանր ու մեծածախ զոհողութիւններու հարկ չկայ։ Կը բաւէ միայն որ Կրօն. Ժողովը պզտիկ ձանձրոյթ մը յանձն առնէ՝ հրաւիրելու համար մայրաքաղաքիս եռաձայնի հեղինակները՝ որպէս զի իրենց հեղինակութիւնները ամբողջութեամբ իրեն ներկայեն։ Եւ երբ գործադրուէր այդ պարագան, այն ատեն վերոյիշեալ կարգելի յանձնաժողովին համար ինքնին չատ դիւրին պիտի ըլլար Եկմալեան և ուրիշ եռաձայններ ի մի հաւաքելով բաղդատել զանոնք, և յարմարագոյն կտորները անոնց իւրաքանչիւրին մէջէն զատելով լաւագոյն եռաձայն մը երեւան բերել, իր ամբողջութեան մէջ միօրինակ, քաղցրահնչիւն, ու իրապէս և անվերապահօրէն փափաքելի պիտի ըլլար ամէն անհատի համար ալ հաւասարապէս։

Բաւական է միայն որ, ինչպէս վերը կրկնեցի, այս կերպ անգամ մը ճամբայ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ)(70)(

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԱԼՈՒՍՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԺԸ.

ԱՆՁՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆ

Գաղափարը աղէկ էր, մտածումին ըսելիք չկար, պայմանով որ սակայն ժայռին եզերքի վեց մատ հաստատութեամբ ոտքի կռուանը չարունակէր մինչեւ վերջը երկնալ, հապա եթէ կէս ճամբան հատնէր, ան ատեն ի՛նչպէս պիտի կրնար քալել խեղճ մարդը։

—Ա՛խ Տիրամօրը հոգին, գոչեց յուսահատ անձկութեամբ մը Տուտըհան, ա՛խ հօրս հոգին, լուսաւորէ զիս, ներշնչում մը շնորհէ ինձ։

Այս հատուածը այնչափ սարսռազդեցիկ եղանակով մը արտասանեց խեղճը որ ձայնը մինչեւ վերը արձագանգեց ու խորապէս յուզեց պատանին։ Վայրկենապէս աչացը առջեւ պատկերացաւ անցեալը, զգաց որ այս հառաչը արձակողը Տուտըհանն էր, ան որ ազատած էր զիրենք լքումէ ու ծեր Օանժի խնամքին ենթարկած. նոյն այն Տուտըհանն էր տառապողը որ զիրենք տառապանքէ փրկած էր ու հիմա ակամայ կը գտնուէր անդունդի մը եզրը ծի՛նդ դէմ առ դէմ կեցած՝ մահուան հետ։ Չկրցաւ այլ եւս սպասել զգայուն տղեկը ու գորովալից չեշտով մը,

—Տիար Տուտըհա՛ն, գոչեց, պարո՛ն Տուտըհան։

Վարի անծանօթը ցնցուեցաւ, չուարում մը պատեց զինք, որ կարծես ապաստանելիք տեղ մը կը փնտռէր, և ձայնին եկած կողմը չէր կրնար ճչդել։

Պատանին կրկին չարունակելով.

—Վե՛ր նայեցէք, պարո՛ն Տուտըհան, ըսաւ, ձեր գլխուն վերեւ... ձեզի հետ խօսողը այն տղեկն է զոր դուք երբեմն լքումէ փրկեցիք ու ծերունի Օանժի խնամքներուն յանձնեցիք. Օանժ մեռաւ. մենք ալ թափառական պատըտեցանք ու մինչեւ հոս հասանք։ Հիմա դուք հրաման ըրէք ու մենք պատրաստ ենք կատարելու. կապոյտ ժապաւէնին տիրոջ հրամանները անդառնալի են մեզի համար. կապոյտ ժապաւէնին տէրը պէտք չէ որ տառապի։

Ժուայէօ թախանձագին ձայնով մը,

—Չուան մը նետէ ինձ, վարպե՛տ, ըսաւ, չուա՛ն մը, որ ես ալ քովդ գամ։

Տղեկին այս ձայնը այնչափ անկեղծ էր ու սրտաբուխ որ Տուտըհան չվարանեցաւ այլ եւս խօսակիցին ուղղամտութեանը վրայ ու համոզում գոյացուց որ անկեղծ բարեկամի մը հետ է գործը, ուստի գլուխը վեր բարձրացնելով,

—Վայրկեան մը համբերեցէ՛ք, ըսաւ։

Վայրկեան մը լռութիւն տիրեց, ազօտ լոյսը անհետացաւ Տուտըհանի հետ որ ժայռին ետեւի կողմը անցաւ ու անոր պլլուած չուանը ձեռքը բռնած վերադարձաւ։

—Ո՞ւր ես, հարցուց։

—Հոս եմ, վարպետ, պատասխանեց Ժուայէօ։

—Աղէ՛կ, ահաւասիկ չուանը, ծայրը քար մը կապած եմ որ դիւրութեամբ կարողանաս բռնել զայն. ահաւասիկ վեր կը նետեմ, ուշադրութի՛ւն։

Եւ Տուտըհան չուանը վեր նետեց։

Առաջին, երկրորդ փորձերը անյաջող ելան, երրորդին Ժուայէօ բռնեց քարը, ու խնդութեան չեշտով մը,

—Բռնեցի չուանը, վարպետ, ըսաւ, հաստատուն կերպով անցուցի զայն այս տեղ հաստ ժայռի մը գլուխէն դէպի վար, հիմա ընկերուհիիս երթամ իմացտամ իրողութիւնը։

—Ընկերուհիդ ո՞վ է, հարցուց Տուտըհան կասկածոտ չեշտով մը։

—Ան աղջիկը զոր ինձ հետ մահուընէ փրկեցիր ու ինձ նման ծերունի Օանժին խնամքին յանձնեցիր։

—Դնա՛, ըսաւ Տուտըհան, միշտ չկրնալով կասկածը փարատել մտքէն, այնչափ յառետես ըրած էր զինք հօրը երբեմնի թէկնածուն ու իրենց ընտանիքին այնչափ անձնուէր Լուկի այս տարօրինութիւնը։

Ժուայէօ պզուշութեամբ չտկուեցաւ, փոսին բերնի սուր ապառաժներուն վրայէն վար անցուց չուանը ու ինք թեթեւ քայլերով ուղղուեցաւ դէպի մութ նրբանցքը քարայրին ուր Սուրիր կը քնանար։ Մեղմիւ արթնցուց աղջիկը, որուն ականջին ի վար մանրամասնաբար կրկնեց անցած դարձածն ու այն խոստումը զոր առած էր Տուտըհանի, յաւիտենապէս ծառայելու համար անոր։

Սուրիր ընդդիմանալ փորձեց, սակայն Ժուայէօ ձեռքովը բռնեց անոր բերանը ու պնդեց իր առաջարկութեանը վրայ։

Աղջիկը վերջապէս համոզուեցաւ, քանի որ ինքն ալ ո՛չ նուազ կը փափաքէր Տուտըհանի ազատութեան։

—Վարպետին ծառայել մեր ամէնէն նուիրական պարտականութիւնն է, ըսաւ Ժուայէօ, քանի որ անիկա մեր կեանքը փրկեց։

Երկուքը մէկէն ոտքի ելան ու զգուշաւոր քայլերով հասան դէպի ճեղքուած ապառաժին գլուխը. պատանին իսկոյն ձեռքն առաւ չուանը որ ժայռի մը անցած էր, և երբ վար իջնալ կը պատրաստուէր, աղջիկը տղեկը կեցնելով,

—Մնաս բարով ըսէ, մոլատայ։

—Ո՛չ, կրկին տեսութիւն։

—Մնաս բարով ըսէ, յարեց աղջիկը, ինչ որ ճակատնիս գրած է Պուտտան անկէ եւել պակաս չըլլար. եթէ դուն չգաս, ես պիտի գամ քեզի փնտռելու։

Աղջկան ձայնը կոկորդին մէջ սեղմուեցաւ հեծկլտուքէն, որ սակայն վիշտը չզգացնելու համա, Ժուայէօի, հերոսական արիասրտութիւն արտայայտեց։ Երկու որբուկները պահ մը գիրկընդխառն մնացին երկու վայրկեան. իրենց հոգին միացած էր արդէն և հիմա բաժանում մը կուգար ընդմիջել այս սէրը, տիեզերք կարծես նշանակութիւն չունէր իրենց համար և մէկը առանց միւսին երջանիկ չէր զգար զինքը աշխարհի մէջ։

Ետքը բաժնուեցան. թեթեւ կապիկներու նման Ժուայէօ բռնեց չուանին ծայրէն ու հորին մէջ սահեցաւ նմանը չտեսնուած չուտիկութեամբ։ Հոն ժայռին վրայ տեղ մը դտաւ ոտքին Տուտըհանէ հազիւ երկու քայլ ետեւօք ու զուարթ չեշտով մը,

—Ես եկայ, վարպետ, ըսաւ։

(Շարունակելի)

ելլուի, և չեմ կարծեր որ արդիւնքը անմպաստ և տարակուսելի ըլլայ իրենց համար։

Լաւագոյն պտղատու ծառերը անոնք չեն յաճախ, որ իրենց հաստաբուն և բազմաճիւղ հանգամանքովը աչքի կը զարնեն, հապա անոնք որ հակառակ երեւութապէս իրենց պզտիկ և նուազ ճիւղաւոր տեսքին, ամէնէն աւելի համեղ և ախորժաբեր պտուղներ կուտան, միմիայն պատուաստի ենթարկուած ըլլալուն համար։ Միեւնոյն բանը կարելի է նաև ըսել հուանայնին համար։ Լաւագոյնը ա՛յն ատեն միայն երեւան պիտի գայ ապահովաբար, երբ ամէն հեղինակութիւն մէկտեղ բերելով զատուի, կոկուի և այդ ամենուն միաժամանակ խմորումով, նիւթը ազնուանայ, ամէն ճաշակի մատչելու համար միայն։

Այսպէս, չա՛տ դիւրին պիտի ըլլայ կրկնել մշտակայ յանկերգը որ հակառակ միօրինակութեան և յարատեւերգուածքին, կրկին չի դադրիր ընդհանուրին սխալանութիւնը դառնալէ։

ԼԵՒՈՆ ԱՒԱԳԵԱՆ

ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԿԻՆԵՐՈՒ ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԸ

ՔԱՆԻ՞ ՓԱՐԱՑՈՎ Կ'ԸԼԼԱՑ…

Ի՞նչ բանի պէտք ունի վայելուչ կին մը՝ լաւ հագուելու համար։

Շա՛տ մը դրամի, —պիտի պատասխանէ կինը. քի՛չ մըն ալ չիքութեան — պիտի աւելցնէ բարեկամուհիներուն խումբը, որոնք գիտեն թէ գեղեցիկ կին մը ի՛նչ կը պարտի իր արդուզարդներուն։

Բայց այս «շա՛տ մը դրամը» երբեք որոշ գումար մը չի ներկայացներ։ Կինոջ մը սիրտին չափ փոփոխական է այդ։ Ինչ որ ալ ըլլայ կնոջ մը իր արդուզարդներուն համար ծախսածը, տիկինը երբեք հագնելիք բան մը չի գտներ նորէն տունին մէջ։ Ցուսահատական է այս։

Անցեալ օր, Բարիզի մէջ, կին մը իր ամուսնին ներկայացուցեր է հաշիւը իր կարուհիին որ երեք կարճ ամիսներու ընթացքին մէջ 28,700 ֆր.ի բան կարեր է տիկնին համար լոկ։

Ամուսինը, այս քուրջերը չափազանց ծանր ու անմարսելի գտնելով, կը դիմէ դատարան՝ այդ գումարէն զեղչ մը պահանջելով, քանի որ իր նիւթական կարողութիւնը չէր ներեր իրեն 28,700 ֆրանք զգեստի դրամ վճարել երեք ամսուան մէջ միայն։

Խեղճ ամուսինը կը պնդէ դատարանին առջեւ թէ իր կնոջ ըրած այս ծախքը կատարելապէս աւելորդ է և ալքատութեան ու թշուառութեան միայն կրնայ առաջնորդել զիրենք։

Գիտեմ թէ Բարիզցի այս տիկնին քով մեր ամէնէն չռայլ կիներն անգամ չափազանց խնայող են, սակայն համեմատութիւնները պահելով միշտ, միթէ նոյն բանը չէ՞ նաև Բերայի մէջ ալ։

Կիներու մեծամասնութիւնը ամենեւին նկատի չառներ իր էրկանը քսակը։ Կիները ծախսելու հիւանդութենէ մը վարակուած են, ո՛ր դասակարգի ալ պատկանելու ըլլան։ Խնդիրը լաւ հագուելու մէջ չէ միացած ա՛լ, այլ իրարմէ աւելի սուղ հագուելու մէջ։ Երեւալու, իրարու նախանձը գրգռելու անհուն մարմաջ մը ունին կիները, բան մը որ յաճախ շատ ծանրի կը նստի խեղճ էրիկներուն։ Հիմակուան կիները — բացառութիւնները յարգելով — ո՛չ մայր են, ո՛չ կողակից, ո՛չ տանտիկին, այլ մէյմէկ պուպրիկներ միայն, որոնց փափաքն է ինքզինքնին ցուցնել, ա ու ան զարմացնել և հաճելի ըլլալէ աւելի դիմացինը նուաստացնել։ Որով շատ մը կիներ, իրենց այս չռայլութիւնը գոհացնելու համար, չափը կ'անցընեն, իրենց տրամադրութեանը տակ չունենալով միլիառատիրուհիի պիւտճէ մը անշուշտ։

Բերայի մայթերուն վրայ այսօր կը հանդիպինք կիներու, որոնց ամուսինը ամսական 6-10 ոսկի կը վաստկի միայն, բայց իրենք և իրենց աղջիկները հագուած են ա՛յնպէս իբր թէ ամսական յիսուն ոսկիի եկամուտ մը ունենային։

Արդ, ո՞ւրկէ կ'ըլլան այս զգեստները։ Ի՞նչ հրաշքով կը վճարուին կարուհիին պարտքերը, արդեօք երկինքէն մանանայով դրա՞մ կ'իջնէ ասոնց գրպանը՝ չորս ոսկինոց գլխարկները ու տասը ոսկինոց շրջազգեստները վճարելու համար։

Ասոնք ընկերային ներկայ խնդիրներ են — խորունկ վէրքեր գուցէ — զորս պէտք չէ շատ խառնշտկել։

Բարիզի մէջ պատահած վերոյիշեալ կնոջական խնդիրը, որ բարիզեան դատարաններու առջեւ պիտի քննուի անշուշտ մեծ աղմուկով, զարմանալի զուգադիպութեամբ մը չափազանց կը յարմարի Մարսել Բռէվոի գրած վերջին Lettre à Françoiseին, ուր բարիզեան փափուկ վիպասանը կը գրէ իր հօրեղբօրաղջկան.

«Կնոջական արդուզարդը պէտք է «անկեղծ ըլլայ. անիկա կարելի եղածին «չափ պէտք է արտայայտէ ընկերային «և հարստութեան վիճակը այդ արդու- «զարդը կրող կնոջ։ Կին մը հազար «բանքասանքի, հազար ըսի-ըսաւի և «հազար լուռ նախատինքներու և կաս- «կածոտ ակնարկներու տեղի կուտայ, «երբ իր նիւթական վիճակէն բարձր «կերպով սկսի հագուիլ, և եթէ իր «արդուզարդը փոխանակ իր պիւտճէին «պահանջներուն համաձայնեցնելու, փոր- «ձէ իր պիւտճէն համաձայնեցնել իր ար- «դուզարդին պահանջներուն հետ։»

— —

Թատերական նոր լուր մը.—

Կը լսեմ թէ՝ Մնակեան էֆ.ի Օսմ. տրամաթիք թատերախումբը, որ մինչեւ այսօր հին երկար տրամներ ու մելոտրամներ կը ներկայացնէր, ժողովուրդին թատերասիրական ջերմ փափաքներուն գոհացում տալու և օրուան թատերական յառաջդիմութեան ոգիին հետեւելու համար իր կարգին, պիտի սկսի երեք արարով նոր ընտանեկան տրամներ և կատակախաղեր ալ ներկայացնել, շարունակելով հանդերձ խաղալ իր հին թատերախաղերը։

Այս լուրը եթէ ստուգութիւն մը ունի, իրապէս չափազանց ծափահարելի է և պէտք է ընդհանուրին գոհունակութեան արժանանայ։ Թատերասէր ժողովուրդը, որ շարունակ կը գանգատի թէ ա՛լ ձանձրացած է հին մելոտրամները լսելէն, պէտք է իր ախորժակը պահէ հիմա՝ նոր ընտանեկան տրամներուն և երեք արարով կատակախաղերուն։

Օսմ. թատերախումբը իր այս նոր որոշումին ձեռնարկելու համար, մտադիր է եղեր յառաջիկայ շաբթու ներկայացնել Ռաուլ Թօշէի և Էռնէստ Պլէօմի հռչակաւոր կատակերգութիւնը — Տիկին Մոնկոտեն — ուր առաջին կատակերգակի դերը պիտի ներկայացնէ նոյն ինքն Մ. Մնակեան, Վաղեմի դերասանապետը որ ա՛յնչափ ատեններ լացուցած է իր աղուոր հանդիսականուհիներ՝ անոնց գեղեցիկ աչքերէն յուզումի արցունքներ խլելով, հիմակ ալ պիտի սկսի յուզումի հետ մէկտեղ ատեն ատեն ալ ժպիտներ ու ծիծաղներ սփռել։ Օր մը պիտի տեսնենք զայն՝ մելոտրամի մը մէջ լալով ու լացնելով, օր մըն ալ՝ ծիծաղաշարժ զաւեշտի մը մէջ՝ խնդալով ու խնդացնելով։ Իր այս նոր որոշումով Մնակեան կ'ապացուցանէ թէ ինք՝ յաւիտենապէս երիտասարդ մարմին մը հետ, յաւիտենապէս երիտասարդ միտք մըն ալ ունի, որ հետամուտ է շարունակ օրուան թատերական յառաջդիմական ոգիին։ Ու թատերասէրներ գիտեն թէ՝ Մնակեան ո՛րչափ կարող grand primier role մըն է մելոտրամի մէջ, նոյնչափ ալ grand primier comique մըն է զաւեշտներու մէջ։

Պռավօ՛ Մնակ!

— —

Շատ մը թատերասէրներ բերանացի կամ գրաւոր կը հարցնեն ինծի թէ Մնակեան թատերախումբը ե՞րբ Բերայի մէջ պիտի ներկայացնէ Ֆռու-Ֆռուն, այդ ընտանեկան ու գրական ընտիր թատերախաղը, որ Մնակեան ռեբերթուարին զարդերէն մէկն է։

— —

Mot de la fin.

Նշանած մը կ'ըսէր օր մը իր նշանածուհիին, որուն բոլոր գաւփրիզները կատարելու վարժուած էր, և որ նոյն պահուն զբաղած էր երկինքը դիտելով,

—Կ'աղաչեմ, պաշտելիս, շատ մի՛ նայիր, չեմ կրնար երկինքը առնել քեզի բերել։

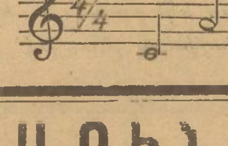

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՄԱՐՕՔԻ ԽՆԴԻՐԸ.—Մարօքի կացութիւնը սուր հանգամանք մը ստացած է դարձեալ։ Թանճէրի դեսպանական մարմինը յայտարարեց մարօքեան կառավարութեան թէ Րայսուլիի մասին կտրուկ կարգադրութիւն մը պէտք է ըլլայ։ Թանճէրի առջեւ միացեալ նաւատորմիղին վրայ սպանիական նոր մարտանաւեր աւելցան, մինչ Րայսուլիի դէմ յարձակելու նպատակաւ ղրկուած 6000է աւելի մարօքեան զօրքեր Թանճէր հասած են։ Բայց նաւային ու ցամաքային այս ույժերը մեծ ազդեցութիւն մը չեն ըներ Րայսուլիի վրայ։ Անիկա կը յուսայ որ, ինչպէս անցեալ օր յայտարարեց, եւրոպական մարտանաւերը հինգ օրէն պիտի պարտաւորուին մեկնիլ։ Րայսուլիի ապստամբներուն նպատակն է սպանիացի և ֆրանսացի զօրքերուն ցամաք ելնելը արգիլել։ Բայց ցամաք ելնելու խնդիրը սկսուած է լրջօրէն ուսումնասիրուիլ։ Սպանիոյ մէջ 4200 հոգիէ բաղկացեալ որսորդ զօրաց վաշտ մը շարժման մէջ դրուեցաւ, և նաւ նստելու կազմ ու պատրաստ են։ Պլիտայի ֆրանսացի պահակազօրքերուն մէկ մասը հրաման ընդունած է առաջ քալել, ի հարկին Թանճէրը պաշտպանելու համար Րայսուլիի դէմ։ Ֆրանսական զօրքերուն հրամատարն է գնդապետ Տաիստ։ Ցամաքէն ֆրանսական զօրքերը Նիվ փոխադրանաւով Թանճէր պիտի ղրկուին, և հոն Թուչառ ծովակալին հրամատարութեան պիտի ենթարկուին։

Պլիտա՝ Ալժէրի հարաւային արեւմտեան կողմը կը գտնուի յիսուն քիլօմէթր հեռի, Օրան տանող երկաթուղիին ճամբուն վրայ։ Սպանիական կառավարութիւնն ալ հազար հոգի աւելցուց ցամաք ելնելու պատրաստ իր զօրքերուն վրայ։

Բնիկ Մարօքցիներուն մէջ կը զօրանայ եւրոպական միջամտութեան դէմ զգացումը։ Կը յայտարարեն թէ ամէն պարագայի մէջ դիմադրութիւն պիտի ընեն միջազգային ոստիկանութեան կազմութեան դէմ։

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ.— Խորհրդարանին հինգշաբթի օրուան նստին աւարտելուն մօտ մէկ քանի արմատականներուն արդէն ատենէ մը ի վեր Քլէմանսօի Դանիլեճին դէմ տածած գաղտի հակառակութիւնը դուրս պոռթկաց։ Բամիլ Բէլդան, որ վերջին նախարարական կազմութեան մասնակից չկրցաւ ըլլալ, այս հակառակութեան գլխաւոր գործիչը եղաւ և իրեն օժանդակ գտաւ ազգայնական կուսակցութեան պետ Մօրիս Պառէսը։ Խնդիրը կը դառնար օրակարգի դնելուն շուրջը այն տեղեկագիրը որ արդէն պատրաստուած էր եկեղեցական քաղաքականութեան օրինագիծին մասին, կարգադրելու համար կաթոլիկ պաշտամունքը։ Վարչապետ Քլէմանսօ առաջարկեց որ այս կարեւոր օրինագիծին նկատմամբ ըլլալիք վիճաբանութիւնները անմիջապէս վաղը տեղի ունենան։ Միւս կողմէ, Բէլդան և Պառէս ալ պահանջեցին որ վիճաբանութիւնները յետաձգուին մինչեւ շաբաթ։ Ասոր վրայ վարչապետը ըսաւ, «Երբ կառավարութիւնը պայքար մղէ խորհրդարանական մէկ հատուածին դէմ, ներելի չէ որ իր բարեկամները կամ կարծեցեալ բարեկամները աշխատին զէնքը ծուղակի մէջ ձգել։ Դանիլեճը պինդ պաշտօնի վրայ մնալու փափաք չունի։ Պատրաստ է նաև անոր թողլու զայն ո՛վ որ կ'ուզէ ստանձնել։ Բայց կառավարութիւնը անգամ մը գործի սկսած է, և շատ դժուարին պայքարի մը մէջ կը գտնուի, այնպիսի պայքարի մը մէջ որուն նմանը չէ տեսնուած 1870էն ի վեր։ Անիկա իր նորամոյծ օրէնքներովը կը ճակատի։ Երբ կ'ուզէ մէկը պատերազմի միջոցները անոր ձեռքէն առնել, այն ատեն պարտի պատասխանատուութիւն ստանձնել երկրին առջեւ։» Քլէմանսօի խօսքերը, զորս արտասանեց մեծ յուզումով և կորովով, ձախակողմէն խանդագին ծափեր խլեցին։ Բէլդան բողոքեց այն կարծիքին դէմ թէ ինք վարչութիւնը ծուղակի մէջ ձգել կ'ուզէ։ Մօրիս Պառէս ալ պնդեց որպէսզի վիճաբանութիւնները յետաձգուին մինչեւ շաբաթ, բայց Խորհրդարանը Քլէմանսօի փափաքին համամիտ գտնուեցաւ, և բացարձակ մեծամասնութեամբ որոշուեցաւ վիճաբանութեանց սկսիլ ուրբաթ կէս օրէ երկու ժամ վերջ։

Աժանս Հավաս կ'ըսէ թէ Խորհրդարանին այս նստին մէջ նշանակելի միջադէպ մը պատահեցաւ։ Բազմաթիւ երեսփոխաններ պատմեցին Քլէմանսօի թէ ձախակողմեան արմատական ընկերվարականները գումարումներ ընելով, ինչպէս նաև պաշտամունքի յանձնաժողովը, կառավարութեան ընթացքը սաստիկ քննադատած են։ Վարչապետը խանդավառ շարժուձեւերով խօսեցաւ այդ երեսփոխաններուն հետ և մատնանիշ ընելով ծայրագոյն ձախակողմեան նստարանները, սա գաղափարը յայտնեց. «Խելամուտ եմ բաւական այդ խարդաւանանքներուն, գիս կոնակէս կը հալածեն։ Հակակղերները կը խուժեն գիս աւելի քան կղերականները։ Թերեւս անոնք կը կարծեն թէ ես աքացի հարուածներ ընդունելու փափաք ունիմ. բայց այնպէս չէ։ Վաղը ինքզինքնիս պիտի բացատրենք։ Ու ասիկա երկար չպիտի տեւէ, բայց պիտի տեսնենք որ անոնք վաղը գիս պիտի կրնա՞ն տապալել։»

Խորհրդարանը երկար խորհրդակցութիւններէ վերջ 117ի դէմ 445 քուէով վաւերացուց կաթոլիկ պաշտամունքի կիրառման օրէնքը։ Միայն աջակողմեան կղերական կուսակցութիւնը և կեդրոնը օրէնքին հակառակ քուէ տուին։ Ընդդիմադիր կուսակցութիւնը արմատականներուն մեծամասնութիւնն ալ մէջը ըլլալով, Մ. Պրիանի փայլուն մէկ ճառովը լռութեան դատապարտուեցան։ Պրիան ցոյց տուաւ թէ կառավարութիւնը օրէնքին գործադրութեան մասին ամենանրբողամիտ ոգիով մը վարուեցաւ և զիջողութեանց մինչեւ ծայրագոյն սահմաններն հասաւ։ Սակայն և այնպէս Հռոմ հաշտասիրական ամէն քայլի առջեւ ետ ընկրկեցաւ։ Վատիկանի մէջ, ըսաւ Պրիան, այն յոյսը կը տիրէր թէ մենք բանի ույժի պիտի դիմէինք, բայց մենք բոլոր այս հաշիւները ամօթահար ըրինք. (ձայներ աջակողմեն՝ «Հապա եպիսկոպոսներուն դէմ եղած բռնամաներե՞րը»)։

Պրիան.—Մենք հրահանգ տուինք բոլոր ծեր և հիւանդ եպիսկոպոսներու մասին ամէն փափկանկատութիւն և զգուշութիւն ցոյց տալ, բայց գիտէք թէ ի՛նչ պատահեցաւ։ Դժբախտ եպիսկոպոսներ ինծ գրեցին թէ կրնամ իրենց արտաքսումը նախամեծար համարիլ և այս մասին հարկ եղած կոչնագիրը ուղղել իրենց, վասն զի իրենք կը վախնան որ Վատիկանի մէջ իրենց նկատմամբ կասկածներ կը յայտնուին։ Բարիզի արքեպիսկոպոս կարդինալ Ռիշառի գալով, կառավարութիւնը պատրաստ էր այդ ծերունիին մասին ևս հարկ եղած փափկանկատութիւնը ցոյց տալ։ Մենք առաջարկեցինք իրեն որոշել օրը և ժամը իր մեկնման արքեպիսկոպոսական ապարանքէն։ Բայց ան մերժեց ընդունիլ մեր փափկանկատութիւնը։

Կրօնական նախարար Պրիանի այն յայտնութիւնը թէ եպիսկոպոսները Վատիկանի մէջ կասկած չարթնցնելու համար իրենց ապարանքներէն արտաքսուիլը նախամեծար համարած են, խորին տպաւորութիւն մը առաջ բերաւ։ Այս յայտնութիւնը կղերական կուսակցութիւնը բացարձակապէս անդամալուծած կը թուի։ Պրիան ցոյց տուած էր թէ ֆրանսացի եպիսկոպոսները, ինչպէս և կղերական դասը Վատիկանի ծրհնաւրալից տիրապետութեան տակ կը գտնուին և Հռոմի քաղաքականութեան զոհն են։ Կղերական կուսակցութիւնը ամօթահար եղաւ Պրիանի այն յայտարարութեան առջեւ թէ ծերունին կարդինալ Ռիշառ իրեն նկատմամբ ոև է համակրական շարժում չէր փափաքած, այն թափօրին կողմէ որ իրեն ընկերացած էր արքեպիսկոպոսական ապարանքէն մեկնած ատեն։ Պրիան ուժգնապէս մերժեց ամէն խորհրդակցութիւն Հռոմի հետ, որ Ֆրանսայի համար նուաստացում մը պիտի ըլլար։ Այս յայտարարութեանց վրայ ամբողջ կառավարական կուսակցութեան մեծամասնութիւնը Դանիլեճին կողմը անցաւ, և օրէնքին բոլոր յօդուածները բացարձակ մեծամասնութեամբ ընդունուեցան։ Պաշտամունքի օրէնքին ամբողջութիւնն 166 քուէի դէմ 413 քուէով վաւերացուեցաւ։ Խորհրդարանը իր նիստերը յետաձգեց մինչեւ Դեկտ. 29։

⁂ Հավաս կը ծանուցանէ թէ Խորհրդարանին այս օրուան նստին առիթ դրոյց տարածուեցաւ որ վարչապետ Քլէմանսօ և դատական նախարար Կիյեօ Տրօէնի միջեւ վէճ մը ծագած է. բայց այս միջադէպը ոև է կարեւորութիւն չունի։ Մինչդեռ Քլէմանսօ բազմաթիւ երեսփոխաններու հետ երէկուան դէպքին վրայօք կը խօսակցէր, յանկարծ Կիյեօ Տրօէնը իրեն մօտեցաւ, և Քլէմանսօ ևս անոր ըսաւ թէ «ինծ հաստատապէս կրկնուեցաւ որ ես երկու շաբաթէն պաշտօնանկ պիտի ըլլամ և դուք իմ տեղս պիտի անցնիք. պատերազմին նախընթաց օրն է այսօր։ Կը փափաքիմ գիտնալ թէ դուք ինծ հետ պիտի չարժիք թէ Բէլդանի հետ։» Ասոր վրայ, Կիյեօ Տրօէնը չափազանց զարմացած՝ պատասխանեց. «Ո՛վ որ ձեզի այդպիսի բան մը պատմած է, թէ՛ ձեզ և թէ գիս նախատել ուզած է։»

⁂ Պապը բոլոր ջառավարութեանց քով գտնուող նուիրակներուն միջոցաւ մէկ մէկ բողոքագիր հաղորդեց անոնց։ Այս բողոքագրին մէջ այնպիսի սոսկալի արարքներ մատնանիշ եղած են, որոնց օրինակը երբեք չէ տեսնուած մինչեւ հիմա որ և է քաղաքակիրթ ազգի մը կողմէ։ Պապը այս բողոքագրին մէջ ըսած է որ եթէ նոյն իսկ երկու կառավարութեանց միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւններն խզուած ըլլան, պէտք չէ դադրիլ յարգելէ օտար ներկայացուցչին բնակարանը և մասնաւորաբար պաշտօնաթուղթերը։ Ֆրանսայի կառավարութիւնը պապական նուիրակութեան, Քլարիի և Լորէնձէլլի եպիսկոպոսներուն պաշտօնաթուղթերը, ինչպէս և ծածկագիր հեռագիրներու տետր մը գրաւած է, և վերահասու եղած է այն ծածկագիր հեռագիրներուն որոնք փոխանակուած են Վատիկանի և Լորէնձէլլի եպիսկոպոսին միջեւ։ Այս գրաւումը մեծ թշնամանք մէ ոչ միայն պապական Աթոռին, այլ և բոլոր քաղաքակիրթ տէրութեանց դէմ, որոնք չահ ունին իրենց դիւանագիտական գաղտնիքներուն մէջ յարգանքի մասին։ Բողոքագիրը կը վերջանայ յայտարարելով որ Ֆրանսայի կառավարութեան կողմէ ցոյց տրուած ամէն պատրուակ իր ընթացքին արդարացուցմանը մասին, բնաւ հիմնաւոր հանգամանք մը չունի։

ԵՐԴՈՒՄԻՆ ԲԱՆԱՁԵՒԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ.— Կառավարութիւնը օրինագիծ մը պիտի ներկայացնէ Երեսփ. Ժողովին երդման բանաձեւը բարեփոխելու համար։ Ի մէջ այլոց կը խնդրէ օրինական երդումին մէջէն ջնջել «առաջի Աստուծոյ և առաջի մարդկան» բառերը։

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ. — Կ'ըսուի թէ Գերմանիա և Ռուսիա Լա Հէյի Իրաւարարութեան Մնայուն ատեանին Ծանուցագիր մը ղրկեր են, խնդրելով որ յառաջիկայ Խաղաղութեան Համաժողովին ծրագրին մէջէն վերցուի սպառազինութիւնները սահմանափակելու համար եղած առաջարկը։ Միւս կողմէ սակայն Լա Հէյէ կը հեռագրեն թէ մասնակցող կառավարութեանց մէջ նպաստաւոր զգացում մը կա՞յ սպառազինութիւնները սահմանափակելու։

ՔՈՒՆԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ.—Պերլինի մէջ հրատարակուեցան Բրօֆ. Քօխի չորս տեղեկագիրները քունի հիւանդութեան մասին իր խուզարկութիւններուն վրայ։ Վերջինին մէջ, որ Նոյ. 5 թուականը կը կրէ, և Բրիտանական արեւելեան Ափրիկէի մէջ գրուած է, Քօխ կը յայտարարէ թէ «աթօքսիլ»ը, վառիկի պատաստութիւն մը, հաւանաբար ամէնէն արդիւնաւոր դեղը պիտի համարուի այս հիւանդութեան պարագային, ինչպէս քինինը ճահճային տենդին համար։ Բրօֆէսօրը կը շարունակէ.—Քունի հիւանդութեան աթօքսիլ տալով, պէտք չէ սակայն կարծել թէ անով վարակուած ափրիկեան բոլոր բնիկները առանց դժուարութեան պիտի բուժուին։ Այս միջոցին 900 բնիկներ կը դարմանենք, և մէկ-երկու շաբաթէն հազարը պիտի անցնի։ Երկու-երեք ամիսէն, պարագայից համեմատ, կը յուսանք որ ենթականերուն մեծամասնութիւնը պիտի բուժուի։ Նոյնչափ ժամանակ մըն ալ պիտի հսկենք անոնց վրայ, տեսնելու համար թէ հիւանդութիւնը պիտի կրկնուի՞ թէ ոչ։ Աթօքսիլը դադրեցնելէն ետքը միայն կրնանք խնդիրը լուծուած համարիլ։ Վիքթօրիա Նիանզայի Սէզէ կոչուած երկրին մէջ Բրօֆ. Քօխ քննած է որ բնակիչները չորս տարուան մէջ քունի հիւանդութենէն 30 հազարէն 12,000ի իջած են։ Ցոյժ օգտակար գիւտ մը եղած է Կլօսինա ըսուած ճանճը, որ հիւանդութիւնը կը տարածէ, և մասնաւոր հակում մը ունի կոկորդիլոսի արիւնին, և իր չիթօցը կը մխէ անոր մորթին կակուղ մասէն ներս թեփերուն տակէն։

Մ. ՌԻԲՕ «ԱՆՄԱՀ». — Ֆրանսայի նախկին վարչապետ և պետական մարդ Մ. Ռիբօ Ֆրանսական Ակադեմիոյ անդամ անուանուեցաւ։

ԵՐԵՍՈՒՆԵՐԵՔ ԼԻՊՐԱՆՈՑ ՍԱՓԸ. — Անգլիոյ մէջ այս տարի բուծուած սագերէն ամէնէն աւելի արտասովորը 33 լիպրա կը կշռէ, և կը կարծուի թէ իր տեսակին մէջ մէկհատիկ է։ Այս սագը բուծանողն է Օրփորդ Տաուն, որ ուրիշներ ալ ունի 27 լիպրա ծանրութեամբ։ Լիպրա գլուխ սագերուն միջին գինն է Անգլիոյ մէջ ինը բէնսէն տասնըմէկ բէնս ($4^{1}/_{2}$—$5^{1}/_{2}$ ղր.)։

ՃԷՅՄՍ ՊՐԱՅՍ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆ. — Մոռնինկ Բոսթ կը հեռագրէն Ուաշինկթընէն թէ Ճէյմս Պրայս անգլիական դեսպան անուանուած է ամերիկեան կառավարութեան մօտ։

Ազատական Դանիլեճին մէջ իռլանտական գործոց նախարար Ճէյմս Պրայս քաղաքագէտ, իրաւագէտ և գրագէտ է միանգամայն։ Ծնած է 1838ին Պէլֆասթի մէջ սկովտացի հօրմէ և իռլանտացի մօրմէ։ Ուսումը առաւ Կլասքոյի և Օքսֆորտի համալսարաններու մէջ, յետոյ Հայտէլպէրկ գնաց, ուր ա՛յնքան տիրացաւ գերմաներէն լեզուին որ ապագային Լոնտոնի գերման ընտրողներուն առջեւ կրցաւ իրենց մայրենի լեզուով ընել իր ճառախօսութիւնները։ Ժամանակ մը փաստաբանութեամբ զբաղեցաւ։ 1870ին քաղաքային իրաւագիտութեան բրօֆէսօր եղաւ Օքսֆորտի մէջ, ուր մնաց մինչեւ 1893։ Քառասուն տարեկան էր երբ Խորհրդարանի անդամ ընտրուեցաւ։ 1886ի Ազատական կարճատեւ դահլիճին մէջ արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական եղաւ։ 1894ին Ռօզպէրիի դահլիճին մէջ առեւտրական պաշտօնարանին պետ եղաւ։ Անցեալ տարի արդի վարչապետ Պանըրմէն իր դահլիճին մէջ առաւ զայն իբրեւ նախարար իռլանտական գործոց։

Ճէյմս Պրայս Ֆրանսայի, Պելժիոյ և Իտալիոյ քանի մը գիտական ընկերութեանց թղթակից-անդամ է. ինչպէս նաև պատուակալ վարդապետ շատ մը արտասահմանի բարձրագոյն վարժարաններու, ինչպէս նաև Բէնթայի համալսարանին։ Զօրս տասնեակ տարիներէ ի վեր իբրեւ մատենագիր գրիչ կը շարժէ։ 1859ին ուսումնասիրութիւն մը հրատարակեց Անգլիոյ հիւսիսային ջրանցքին մէջ Առան կղզիին բուսականութեան վրայ։ Իր քաղաքական գրութեանց շարքը սկսաւ երկասիրութեամբ մը Հռոմէական Ս. Կայսրութեան վրայ, և իր մեծ ուղեւորութեանց առթիւ իր զննութիւնները հրատարակած է Անդրկովկասի և հարաւային Ափրիկէի վրայ։ Ամերիկայի մէջ, ուր հիմա գործելու կոչուած է, Պրայս օտարական մը չէ. արդէն քանի տարի առաջ գեղեցիկ գործ մը հրատարակած է Միացեալ Նահանգաց հանրային կեանքին վրայ։ Զբօսաշրջիկներու շրջանակին մէջ իր անունը ծանօթ է. քանի մը տարիներ նախագահն էր անգլիական Ալպեան քլիւպին, և մինչեւ այսօր տակաւին լեռներու բարձունքին վրայ վերելակելուն մէջ կը փնտռէ յաջողութիւններ և հաճոյքներ։

Ճէյմս Պրայսի Ուաշինկթընի անգլիական դեսպան անուանուելուն առթիւ, իբր հաւանական յաջորդին վրայ զանազան զրոյցներ կը տարածուին Լոնտոնի մէջ. Կ'ըսուի թէ գաղթային պաշտօնարանը թողլով Մր. Ուինսթըն Չըրչիլ իռլանտական պաշտօնարանը պիտի անցնի։ Կ'ըսուի նաև թէ Ճէյմս Պրայսի յաջորդ պիտի նշանակուի կրթական նախարար Մր. Պիռէլ։ Երեսփ. Ժողովին իռլանտական կուսակցութիւնը աւելի Պիռէլի ընտրութեան համամիտ կը թուի։

ՕՏԱՐ ՎԵՀԱՊԵՏՆԵՐՈՒ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ.—Պերլինի Քաղաքապետական Խորհուրդը ուրբաթ օր երկարօրէն խորհրդակցեցաւ սա՛ խնդրոյն վրայ թէ օտար վեհապետներու և պետական գլուխներու ի՛նչպիսի ընդունելութիւն մը աւելի յարմար է Պերլին քաղաքին արժանապատուութեան։ Խորհրդականներէն Տր. Նաթան յայտարարեց թէ մինչեւ ցարդ ընդունելութեան եղանակը քաղաքապետութիւնը քննադատութենէ զերծ չէ թողուր։ Այսպիսի ընդունելութեանց համար ցարդ եղած կարգադրութիւնները հին աւանդութեան չեն համապատասխաներ, այլ բացարձակապէս նոր են Պերլին քաղաքին համար։ Առաջին անգամ օտար վեհապետի համար այդպիսի ընդունելութիւն մը եղաւ 1889ին Պերլինի մէջ, երբ Իտալիոյ թագաւորը եկաւ։ Ընդունելութիւնը տեղի ունեցաւ թիւրիմացութեամբ մը, եթէ սակայն դիւանագիտական չէր։ Այն ատենուան արարողապետը քաղաքապետին հեռագիր մը ղրկեց, որով շնորհակալութիւն կը յայտնէր որ քաղաքապետական շրջանակներուն մէջ գիտաւորութիւն կայ Իտալիոյ թագաւորը ողջունելու Պրանտէնպուրկի դրան առջեւ։ Բայց այդպիսի դիտաւորութիւն մը բնաւ չկար, հեռագրին ընդունելութենէն վերջ միայն քաղաքապետը բատ այնմ կարգադրեց։ Այն միջոցին քաղաքապետական Խորհուրդին մէջ մեծամասնութեամբ որոշուած էր Իտալիոյ թագաւորը ընդունիլ ո՛չ թէ Պրանտէնպուրկի դրան առջեւ, այլ բուն իսկ Քաղաքապետարանին մէջ, ինչպէս կ'ըլլայ Լոնտոնի և Բարիզի մէջ։ Այս սովորութիւնը կար նաեւ Պերլինի մէջ Վիլհէլմ Ա. կայսեր ժամանակ, և ներկայ սովորութիւնը անկէ վերջը սկսած է։ Ընդունուած վեհապետներուն համար ալ աւելի պատիւ մըն է, եթէ ընդունելութիւնը կատարուի Քաղաքապետարանին մէջ։

Երկար խորհրդակցութենէ վերջ այս նոր առաջարկութիւնը մերժուեցաւ։

ՓԱԿՈՒՄ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՆՍՏԱՇՐՋԱՆԻՆ.— Խորհրդարանը փակուեցաւ գահաճառով մը։ Թագաւորը նախ կը յիշեցնէ իր ազգականուհիին ամուսնութիւնը Սպանիոյ թագաւորին հետ, և յետոյ կը շարունակէ.—Նորվեկիոյ թագաւորին և թագուհիին այցելութիւնը անկեղծ ուրախութիւն պատճառեց ինծի։ Այս այցելութիւնը պիտի զօրացնէ երկու երկիրներուն միջեւ բարեկամական յարաբերութիւնները։ Օտար Տէրութեանց հետ յարաբերութիւնները բարեկամաբար կը շարունակուին։ Ալժեզիրասի պայմանագրութիւնը յուսալից է որ Մարօքի կացութիւնը բարւոքէ։ Գահաճառը յետոյ կը յայտարարէ թէ Հապէշստանի մասին պայմանագրութիւնը կընքուած է Ֆրանսայի և Իտալիոյ հետ, նաև պայմանագրութիւնը Ֆրանսայի հետ ի մասին Հեպրիտեան կղզիներուն։ Գահաճառը կը յիշեցնէ նաև գոհացուցիչ կարգադրութիւնները Գերմանիոյ հետ Ճատ լճին և Վիքթօրիա Նիանզայի շրջակայքը փոխադարձ սահմանագլխին վրայ, և Ֆրանսայի հետ Ճատ լճին և Նիկէրի սահմանագլխին վրայ, ինչպէս նաև Սուտանի և Քոնկոյի սահմանագլխին վրայ, ինչպէս նաև Ափրիկէի մէջ ոգելից ըմպելիքներու փոխադրութեան վրայ։ Բարեկամական այցելութիւնը, զոր Աֆղանիստանի Էմիրը ի մօտոյ պիտի տայ Հնդկաստանի փոխարքային, ապացոյց մըն է Էմիրին և հնդկական կառավարութեան միջեւ բարւոք յարաբերութեանց։ Թագաւորը կը յուսայ որ Թրանսվալի և Օրանժ Գետի գաղթականութիններուն շնորհուած ինքնօրէն վարչութիւնը հարաւ-ափրիկեան անգլիական ստացուածքներուն միութեան և զօրութեան աւելի պիտի նպաստէ։ Թագաւորը յետոյ կը խօսի Իռլանտայի տեւական անդորրութեան և Իռլանտացի գիւղացիներուն կացութեան ընդհանուր բարւոքման վրայ։ Կը վերջացնէ ցաւ յայտնելով որ Կրթական Օրէնքը հակառակ երկար խորհրդակցութեանց երեւան ելած դժուարութեանց պատճառաւ դեռ լուծում մը չստացաւ։

Խորհրդարանին յառաջիկայ նստաշրջանը պիտի վերսկսի 1907 Փետր. 12ին։

1900ին ընտրուած խորհրդարանին այս տարի Յնվ. 8ին լուծուելովը ընդհանուր ընտրութիւնները տեղի ունեցան Յնվ. 12էն 24, որոնք, ինչպէս յայտնի է, ազատական ստուար մեծամասնութիւն մը տուին։ Նորընտիր խորհրդարանը Փետր. 13ին պաշտօնապէս բացուեցաւ, և վեց օր ետքն ալ Թագաւորը հանդիսաւորապէս բացաւ զայն իր գահաճառով։ Օգս. 4ին իր նիստերը դադրեցուց Հոկտ. 23ին աշնանային նստաշրջանը սկսաւ, որ վերջացաւ ուրբաթ օր։

ՆԱԽԱԳԱՀ ՖԱԼԻԷՌ ԺԻՒԼ ՖԷՐՐԻԻ ՎՐԱՅ.—Սօրպօնի մէջ բանախօսութիւն մը արտասանուեցաւ Ֆրանսայի նախկին վարչապետ հանգուցեալ Ժիւլ Ֆէրրիի վրայ։ Ներկայ էր Նախագահ Ֆալիէռ, որ ինքն ալ ճառ մը արտասանելով յայտարարեց թէ Ֆրանսայի արդի վարչութեան բոլոր պայքարներուն մէջ Ֆէրրի մեծ և պատուաւոր դեր մը կատարած է։

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ.—Հին երեսփոխաններէն ոմանք կը յայտարարեն թէ այլեւս ընտրելի պիտի չըլլան, մինչ ուրիշ նորեր կը ներկայանան, որոնք կառավարական ծրագրին նպաստաւոր չեն։

ՔՐՈՆԻԿ

150 ՈՍԿԻՆՈՑ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Բարեսէր Տիկին մը, որ զաւկին հետ մէկտեղ կը դարմանուի Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ, իր Սկիւտարի մէջ ունեցած մէկ տունը որ 150 ոսկի կ'արժէ նուիրած է նոյն Հաստատութեան։ Հիւանդանոցի կալուածոց Հոգաբարձութիւնը իր վերջին նիստին մէջ որոշեց ծախել այդ կալուածը և փոխարժէքովը Բրէտի Ֆոնսիէի արժեթուղթ գնել։

ԿԻԼԻԿԻՈՅ Ս. Կաթողիկոսը Զէյթունի մէկ քանի գիւղային ալքատիկ վարժարաններուն ամսական 3-4 ոսկի նպաստ կարօտ ըլլալը ծանուցած է Պատրիարքարան և յանձնարարած է որ Նպաստից Յանձնաժողովը այդ մասին տնօրինութիւն մը ընէ։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը իր կողմէն գործակատար Արիս էֆ. Ֆէսճեանը ղրկած էր Նորընտիր պուլկար գործակատար Մ. Իվան Կէչօֆի, շնորհաւորութեան համար։ Կիրակի օր Մ. Կէչօֆ, ընկերակցութեամբ Ա. Թարգման Մ. Բոբօֆի, Բերա՝ Ս. Պատրիարք Հօր՝ բնակարանը երթալով՝ շնորհակալութիւն յայտնեց Ն. Սրբազնութեան։

Տ. ԿՈՐԻՒՆ ՎՐ. ԽՍԱՑԵԱՆ Նոյ. 12ին կիրակի օր Մարաշի Գաւառ. Ժողովին կողմէ Առաջնորդ ընտրուած է, Ընտրութեան հրահանգը և եռանունը ցանկը ղրկած էր Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, որ թեթեւ ցրտառութեան մը հետեւանքով կիրակի օր չկրցաւ նախագահել Մայր-Եկեղեցւոյ արարողութիւններուն, այսօր Ազգ. Պատրիարքարան կ'իջնայ նախագահելու Կրօն. Ժողովին։

ՄՈՒՇԻ Ջրիք գիւղին մէջ գտնուող ձեռագիր Աստուածաշունչի յիշատակարանին համաձայն՝ Արմաշի վանքը հիմնուած է 1611 թուականին։ Հոգեւոր նուիրակ Տ. Թադէոս արքեպիսկոպոս վանքին հիմնարկութեան արտօնութիւնը ստացած է Մեծ-Եպարքոս Քէօփրիւլիւ Մահմուտ փաշայէն, որ այդ միջոցներուն Իզմիտ կը գտնուէր։ Ահիկա այն ձեռագիր Աստուածաշունչն է, զոր, ինչպէս գրեցինք, գնելով Պոլիս ղրկել հրամայած է Ս. Պատրիարքը Մշեցի ծանօթ գրագէտ Դեղամի։ Այս ձեռագիր Աստուածաշունչը գրուած է քանի տարուան ժամանակամիջոցի մը, զանազան քաղաքներու մէջ, ի մէջ այլոց նաև Արմաշի մէջ։

ՇՈՒՄԼԱՑԷՆ գիր մը հասած է Պատրիարքարան, որով շնորհակալութիւն կը յայտնեն Ազգ. Կեդր. Վարչութեան, Տ. Վահան Ծ. Վրդ.ի Պուլկարիոյ հոգեւոր հովիւ կարգուելուն համար. միեւնոյն ատեն խնդրած են Պատրիարքարանէ որ Տ. Վահան Վրդ. շուտով ճամբայ հանուի, որովհետեւ տեղւոյն եկեղեց. և կրթ. գործերը, որոնք անկերպարան վիճակ մը ունին, պէտք ունին հոգեւոր հովիւի մը։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, Լատինաց Ծննդեան տօնին առթիւ, այսօր, շնորհաւորական քարթ մը կը ղրկէ պապական նուիրակ մօնսինեօր Թաչչի Բորչէլլիի։

ԱՐՄԱՇԻ 5 ընծայացուները Դեկտ. 24ին ճամբայ պիտի ելլեն գիրեվանքին ներքին տեսուչ Տ. Մեսրոպ Վրդ. Նարոյեանի հետ և Դեկտ. 26ին, Ս. Ստեփաննոսի տօնին օրը սարկաւագ պիտի ձեռնադրուին։ Այս մասին կարեւորը վերուեցաւ փոխ-վանահայր Տ. Թորգոմ Ծ. Վրդ.ի։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութեան անդամներէն Յարութիւն էֆ. Ասլանեան, Գրիգոր էֆ. Եվրէնեան և Յարութիւն էֆ. Գարամանեան ու Խնամակալուհիներէն Տիկին Ց. Գարամանեան և Օր. Մառի Միւհէնտիսեան նախըթէց օր Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանը երթալով, շնորհակալութիւն յայտնեցին Ն. Սրբազնութեան հայրական խնամքներուն ու հոգածութեանը համար՝ Հիւանդանոցին նկատմամբ, և մասնաւորապէս եկեղեցւոյն օծման ու նորաշէն յարկաժիններու բացման հանդէսներուն նախագահած ըլլալուն առթիւ չորս օր մնալով Հիւանդանոցին մէջ։

ԲԱԲԵՐԴԻ Առաջն. Տեղապահ Տ. Գէորգ Վրդ. Իբրանոսեան Պատրիարքարանէ առաջնորդական ընտրութեան հրահանգ խնդրած է։ Սակայն յիշեալ Վրդ.ը պէտք է սա կէտը լաւ գիտնար թէ առաջնորդական ընտրութեան հրահանգը ինք երբե՛ք չէր կրնար ինքնաբերաբար խնդրել Պատրիարքարանէն, քանի որ այդ մասին միայն Գաւառ. Ժողովը կրնայ որոշում մը տալ և տեղւոյն Խառն Ժողովին կողմէ հարկ եղած հրահանգը խնդրել Պատրիարքարանէն։

ԴԱՏԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ անդամ Մինաս էֆ. Քէչէճեանի որդին նամակով մը յայտնած է Պատրիարքարանի թէ՝ իր հայրը առեւտրական գործերով Սամսոն մեկնած ըլլալուն համար չէ կրցած պատասխանել Փոխանորդարանի հրաւէրին։

ԱՐԱՊԿԻՐԻ Առաջն. Տեղապահ Տ. Մեհրուժան Վրդ., որուն յանձնուած էր Ակնայ Վիճակը եւս, այս միացման մասին ինչ ինչ գիտողութիւններ ներկայացուցած է Պատրիարքարան և տնօրինութիւն մը խնդրած է։ Իսկ Ակնայ Գաւառական Վարչութիւնը օգտակար չդատելով Արաբկիրի Վիճակին հետ միացումը, խնդրած է Պատրիարքարանէն որ Ակնայ Վիճակը իր ինքնութեան մէջ պահուի ըստ առաջնոյն, և քահանայով մը կառավարուի մինչեւ որ առանձին Առաջնորդ մը կամ Տեղապահ մը պահելու դիւրութիւն ունենայ։

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԻՆ կողմէ մայրաքաղաքիս և գաւառաց քահանաներուն ուղղուած շրջաբերական կոնդակը Բաղէշի եկեղեցիներուն մէջ եւս կարդացուած է։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ մէջ քուէարկութեամբ Թաղ. Խորհրդոյ ընտրութիւն կատարուած է, սակայն ընտրուած անձերը խմբովին հրաժարական տուած են. ուստի հոգեւոր հովիւ Տ. Սերովբէ Քհ. Ներշապուհ, հրաժարեալներուն մէջէն մէկ քանիները և գուրսէն ուրիշներ Հոգաբարձութեան անդամակցութեան կոչած է և Պատրիարքարան յայտագրելով հաստատութիւնը խնդրած է։

ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ եռաձայնի խումբը մտադրութիւն ունի այս կիրակի օր եւս եռաձայն պատարագ երգել Մայր եկեղեցին մէջ, որուն կը լսենք թէ ներկայ պիտի գտնուի Ս. Պատրիարք Հայրը։

*** Երէկ եռաձայնի առթիւ մեր գրած նկարագրականին մէջ մոռցուած էր յիշատակութիւնը խմբերգին մասնակցող հետեւեալ պարոններուն անուններուն. Պ. Պ. Հրանտ Ագթարեան և Տիրան Շիրինեան, որոնք եւս իրենց գեղեցիկ երգուածքով մասնակցեցան արարողութիւններուն։

ՈՒՍՈՒՑՉԱՑ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ Ընտուկի Հոգաբարձութիւնը հրաւիրուած է նիստ գումարել Ղալաթիոյ Խորհրդարանը։

ԳՈՒՄԳԱՊՈՒԻ չորս թաղերու Աղքատախնամը այս կիրակի օր 3-4000 օխա ածուխ պիտի բաժնէ թաղին աղքատներուն։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ Փոխանորդարանին միջոցաւ առջի օր Սամաթիոյ Տ. Անանիա քահանային աղջկան՝ Սրբուհի Յակոբեանի պաշտօնապէս հաղորդուեցաւ Ս. Հայրապետին կողմէ իրեն համար տրուած ամուսնալուծման վճիռը։

ԾԱՂԻԿ խմբագրութիւնը գրական ամենէն գեղեցիկ և ամենէն հրապուրիչ կաղանդչէքը կը պատրաստէ այժմէն, յառաջիկայ իր կաղանդի թիւը օժտելով մայրաքաղաքացի և գաւառացի հին ու նոր գրագէտներու և գրագիտուհիներու վերջին ծայր խնամուած յօդուածներովը, ինչպէս նաև անոնցմէ տասը հատին խիստ յաջող լուսանկարներով, զորս մասնաւոր խնամքով պատրաստած է ծանօթ զինկօկրաֆ Մկրտիչ էֆ. Իւթիւճեան։ Ծաղիկի բացառիկ թիւերը գրական ճշմարիտ գոհարներ եղած են միշտ, և սակայն կրնանք ըսել թէ իր յառաջիկայ կաղանդի թիւը նախորդները գերազանցելէ զատ, անզուգական թիւ մը պիտի ըլլայ, որովհետեւ խմբագրութեան հրաւէրին պատասխանած են քառասունչորս գրագէտներ ու գրագիտուհիներ, իրենց ամենէն գեղեցիկ յօդուածները ղրկելով Ծաղիկին։ Այս բացառիկ թիւը բաժանորդներէն զատ ընթերցող հասարակութեան ալ վայելել տալու համար խմբագրութիւնը առանց նկատի առնելու իր ըրած նիւթական զոհողութիւնը, 3½ Ղր.ի խիստ աժան գին մը որոշած է անոր, Պօլսոյ և 4 ղր.ի գին մը գաւառաց համար։ Գաւառներէն՝ Ծաղիկի տարեկան բաժնեգինը կէս օսմ. ոսկի կանխիկ ղրկողը, պիտի ստանայ Ծաղիկի այս ամենագեղեցիկ թիւը, առանց բացէն բան մը վճարելու։ Հասցէ՝ Ղալաթիա Գուրշունլու խան թիւ 7։

Ծաղիկի Կաղանդի թիւերուն սպառելէն ետք ամէն տարի մեծաքանակ յանձնարարութիւններ կ'ըլլան գաւառներէն և բնականաբար անգործադրելի կը մնան. արդ այս անտեղութեան առաջքը առնելու համար գաւառներէն ստանալ փափաքողներ պէտք է հիմակուընէ փութան ղրկել իրենց յանձնարարութիւնները կանխիկ փոխարժէքով։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի օր, Գուզկունճուք, Գազազեանց ծովեզերեայ բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ նշանախօսութիւնը Եղեկիէլ էֆ. Մ. Թօփմախեանի Օր. Երանեակ Հ. Գազազեանի հետ։ Ի մէջ այլոց ներկայ էին Տէր և Տիկ. Հաճի Մարուգէ Իբրանոսեան, Տէր և Տիկ. Գէորգ Տէմիրճեան, Տէր և Տիկ. Պետրոս Տ. Պօղոսեան, Կարապետ և Միհրան էֆ.ք Իբրանոսեան, Միրագ էֆ. Մալխասեան, Տիգրան էֆ. Թէրզիպաշեան, Տէր և Տիկ. Միհրան Տէմիրճեան, Տէր և Տիկ. Յակոբ Գոճապըյըգեան, Տէր և Տիկ. Թորոս Տէմիրճեան, Տէր և Տիկ. Մկրտիչ Յակոբովիչ, Տէր և Տիկ. Պաղտիկ Նեվրուզ, Տեարք Բիւրքճեան եղբարք, Տէր և Տիկ. Սարգիս Տէմիրճեան, ինչպէս նաև Թօփմախեան և Գազազեան ընտանիքներուն անդամները։

Եղեկիէլ էֆ. Թօփմախեան՝ Իբրանոսեան Եղբարց ծանօթ վաճառատան մանիֆաթուրայի ճիւղին գնմանց պետն է, և իր գործունէութեամբը և համակրելի բնաւորութեամբը քաջածանօթ է թէ՛ եւրոպական Քոմիսիոնի տուներուն և թէ Պոլսոյ առեւտր. հրապարակին։

Իսկ Օր. Երանեակ, Մեզպուրեան վարժարանին փայլուն շրջանաւարտներէն է և իր լեզուագիտութեան և ճարտար դաշնակահարութեան կը միացնէ նաև ընտանեկան գնահատելի ձիրքեր և կոչուած է լաւագոյն և երջանիկ բոյն մը կազմելու։

Մեր շնորհաւորութիւնները։

ՌԷՍՄԻ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Տիեարպէքիր վիլայէթի տախիլինտէ Պէշիրի գազասը գայմագամլըղը՝ Մազկերտ գազասը գայմագամը Բէձալ էֆէնտիյէ։

Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ վիլայէթի տախիլինտէ Մազկերտ գազասը գայմագամլըղը՝ Օվաճըգ գայմագամը Իզզէթ էֆէնտիյէ թէֆվիզ պույրուլմըշ վէ մումայիլէյհիմանըն իճրայի թահվիլէրի մահալլէրինէ իպլա գըլընմըշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԻԹԼԻՍԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ.—Պիթլիսի կուսակալ Ֆէրիտ պէյ վեզիրութեան (փաշա) աստիճանին բարձրացաւ։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Օսմ. եօթը նոր թորփիլահալածները որ Մէսինա ժամանած էին, մեկնեցան և այժմ հելլենական ջուրերէն կ'անցնին։

ՍԵՐՊԻՈՅ ԴԵՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ.—Պոլսոյ Սերպ դեսպան Մ. Սիմիչ Վիեննա փոխադրուած ըլլալով, Պելկրատէն կը հեռագրեն թէ Պոլսոյ մէջ իրեն հաւանական յաջորդներն են Սերպ կրթական նախարար Մ. Անտրէ Նիքօլիչ և Հռոմի դեսպան Մ. Միլովանովիչ։

ԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀԱՆՔԵՐՈՒ նախարարութիւնը իր գաւառային վարչութիւններուն գրեց տեղեկագիրներ հաղորդել իրենց շրջանակներուն մէջ գտնուած հանքային ջուրի աղբիւրներուն և ջերմուկներուն վրայ։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ վերատեսչութիւնը ծանոյց պէտք եղած տեղերը որ առանց դրօշմաթուղթի ներկայացուած «լիսթա»ները ևն. մաքսատանց մէջ չընդունուին։

ՎԶԻՌԱԲԵԿ առեանին նոր անդամ Մէմտուհ պէյ նոյն առեանին պատժական ճիւղին մէջ պաշտօնի կոչուած է։

ԱՌԱՏԱՁԵՌՆ ՄԵՌՕՆԻ ՄԸ.—Պոլսոյ իտալական գաղութին պատուաւոր անդամներէն Մ. Էնրիքօ Սանթօրօ առջի առտու մեռաւ 74 տարեկան։ Հանգուցեալը անժառանգորդ մեծահարուստ մըն էր և իր կտակը բացուեցաւ իտալական հիւպատոսարանին մէջ։ Հետեւեալ գումարները կտակած է.—400000 ֆրանք՝ Իտալական կառավարութեան, մարդասիրական գործերու համար. 100000 ֆր. Պոլսոյ Սօչիէթա Օբէրայիա Իթալիանա ընկերութեան, 50000 մայրական պաշտպանութեան ճիւղին համար, 15000 Թօւխտաւորներու ճիւղին համար, 15000 Տանթէ Ալկիէրի ընկերութեան, 15000 Բերայի Սէնթ-Անթուան եկեղեցիին, 15000 Սէնթ-Մարի-Տրաբըրի եկեղեցիին, 15000 Սէն Ժօրժ մանկանց հիւանդանոցին, 15000 Արթինիանա ընկերութեան, 10000 Բըթի-Սէօր տէ Բօվրը մարմնին և 10000 Պոլսոյ՝ աղքատներուն, առանց ազգի և կրօնքի խտրութեան։ Ասկէց զատ Մ. Սանթօրօ 100000 ֆրանք կը թողու իր մէկ քանի մտերիմ բարեկամներուն։ Այս բարերարին յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ՝ երէկ Բերա, Սէնթ-Անթուան եկեղեցիին մէջ, պարզօրէն, ինչպէս փափաք յայտնած էր։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՂԷՏԱԼԻ ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐԸ.—Նորագոյն մանրամասնութիւններ.—Գիւղեր քանդակուած.—Քաղաքները կղզիացած.—Մարդկային զոհեր.—Վերջին ողողումները աննախընթաց աղէտ մը եղած են Այտընի համար, 1874ի և 1904ի պատմական ողողումները անբաղդատելի են անոր հետ որ այնքան աւերներ գործեց անցած շաբթու։ Երէկ առտու նոր հեռագիր մը հասաւ Պոլիս, ծանուցանելով թէ տեղատարափ անձրեւներէն գետերը յորդած են և Այտընի ու Մաղնիսայի մեծ հովիտները ողողուած. վնասները խիստ մեծ են։ Քանի մը գիւղեր ամբողջովին քանդ ու աւեր եղած են ջուրերուն ազդեցութեամբ։ Նոյն իսկ մարդկային զոհեր կան։ Միւս կողմէ թղթատարը նոր մանրամասնութիւններ կը բերէ. Մէնէմէնի, Այտընի, Մաղնիսայի, Սէօքէյի և Խօսէմիչի բնակչութիւնները ծանր վնասներ ունին նիւթական տեսակէտով։ Տեղ տեղ ջուրերը հասած են մինչեւ տուներու տանիքները և շէնքերը անբնակելի դարձած են։ Մաղնիսայի հովիտը ամբողջ անհուն լիճի մը վերածուած է, ուր հազիւ կը նշմարուին տուներն ու ծառերը։ Հետիոտն երթեւեկը դադրած է այս քաղաքէն, երկաթուղիի գիծը վնասուած ու հեռագրական թելերը խզուած են։ Ջուրերու տակ մնացող գիւղերը բազմաթիւ են։ Ընտանի անասուններ, կարասիներ և ծառեր հոսանքը առած կը քշէ։ Հերմոս գետին յորդելով, Մէնէմէնի բազմաթիւ գիւղերը ողողուեցան, քանի որ գետը իր թումբերը խորտակած էր։ Ջօպան-Իսայի և Մէնէմէնի միջեւ երկաթուղիի ճամբան ծանրապէս վնասուած է և գետին վրայ շատ մը փոքր կամուրջներ փլան։ Խօսէմիչի ողողումներուն ալ պատճառ եղաւ Բուվէյթլի-Չային յորդիլը։ Քաղաքին շուկան հոսանքէն լեցուեցաւ և շատ մը վաճառատուններ և ապրանքներ վնասուեցան։ Շատ մը պատեր փլան, բայց բարեբախտաբար մարդու կորուստ չէ պատահած։ Մէանտրը գետն ալ յորդած ըլլալով, Սէօքէի հովիտը լիճի վերածուած է, գիւղերը ջուրի տակ մնացած են և մակոյկներով կը հաղորդակցին գիւղացիք։

Պանտրմայէն Moniteur Oriental թղթակիցը կը գրէ թէ Քիրմասթի քաղաքը գրեթէ մեծ մասով աւերուեր է վերջին տեղատարափներէն։ Քաղաքին մէջէն անցնող գետը յորդեր և շրջակայ տուներէն շատերը փլցուցեր է. կ'ըսուի թէ 100է աւելի մարդկային զոհեր ալ կան և թէ 10,000 ոչխար կորսուած են։ Նիւթական վնասները, որոնք մանաւանդ արտօրեքի վրայ են, 40,000 ոսկիէ աւելի կը հաշուուին։ Պանտրմայի գայմագամը անմիջապէս պէտք եղած օգնութիւնը հասցուց և գրեթէ ամէն օր ալիւր եւայլն կը ղրկուի արկածեալներուն։

Պրուսայէն եկած լուրեր ալ կը ծանուցանեն թէ Նահանգին մէջ ալ ողողումներ տեղի ունեցած են շաբաթ մը ամբողջ տեւող անձրեւներէն։ Նիլուֆար յորդեցաւ և ողողեց շատ մը գիւղեր։ Քաղաքին մէջտեղէն անցնող Բաբընճա գետը յորդեց և Ինճիրլի թաղը մասամբ ողողուեցաւ, բայց շնորհիւ ձեռք առնուած միջոցներու վնասներուն առաջքը կարելի եղաւ առնել։ Աճէմլէրի առջեւ երկաթուղին թէև աւերուեցաւ, բայց վերաշինուեցաւ։ Մուտանիոյ խճուղին ծանրապէս վնասուեցաւ։ Ներսէրէն եկած լուրերն ալ վնասներ կը ծանուցանեն. Միխալըճ, Ինէկէօլ, Մանեասի և Քէօթահիոյ մէջ բաւական վնասներ կան։ Տուներ և այգիներ ջուրերու տակ մնացած են, ոչխարներ քշուած են և աղօրիքներ փլած։ Կուսակալութիւնը հրաման ղրկեց արկածեալները առժամապէս պատսպարելու համար։

ՀՐԴԵՀ ծագեցաւ երէկ, Թաթավլա, Բօնայօղի սեփական մոմարանէն, որ մեծ մասով այրեցաւ։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.—Բերա, Բօնայիա եկեղեցիին փողոցը Վասիլաքիի և Լէոնիտայի երաժշտական գործիքներու և այլ նորաձեւ իրեղէններու վաճառատունը առջի գիշեր գողեր մտան և 200 ոսկիի կարգ մը արժէքաւոր իրեղէններ տարին։ Բնակիչը Իլիա ճաչէ դարձին տեսաւ գողութիւնը և ուղղակի վաճառատան տիրոջ տեղեկացուց։ Ոստիկանութիւնը քննութեան ձեռնարկելով տեսաւ որ դուռը կոտրուած չէր, որով իբր կասկածելի, Իլիայի և վաճառատան սպասարկուներէն Վասիլաքիի տուները խուզարկուեցան։ Գտնուեցան թեւի կոճակ մը, կերպասի կտորներ, և այլ փոքր իրեղէններ, որոնք խանութին ապրանքներն էին։ Այժմ այս երկուքը խիստ հարցաքննութեան մը տակ են իբր գողութեան հեղինակները։

ԹԱՏՐՈՆ ՄՆԱԿԵԱՆ ԲԵՐԱՅԻ ՄԷՋ

ԹԱՏՐՈՆ ՎԱՐԻԷԹԷ

(ՆԱԽԿԻՆ ՍԻՌՔ)

Չորեքշաբթի գիշեր, ժամը 4ին

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՄԵԾ ԵՐԵԿՈՅԹ

ԺԱԳ ՎԱՐԼԷՅ

Մելոտրամ 9 արար

Այս թատերախաղը Բարիզի Ամպիկիւ-Գոմիք թատրոնին մէջ ներկայացուած է վրայէ վրայ մօտաւորապէս 400 անգամ, բաց ի այն միւս թատերախումբերէն որոնք աշխարհիս չորս կողմը հարիւրաւոր անգամներ ներկայացուցած են այս պիէսը, հեղինակին ահագին գումարներ շահել տալով։ Մնակեան ռէբէրթուարին մեծագոյն յաջողութիւններէն մէկն է այս, և թէ՛ Պոլսոյ և թէ՛ գաւառներու մէջ մեծ յաջողութեամբ պսակուած միշտ։

Բերացինե՛ր, ա՛լ այսչափ կ'ըսենք ձեզի։

ԳԻՆԵՐԸ ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ

ԿԻՐԱԿԻ՝ ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Տոմսակները կը ծախուին թատրոնին կիչէն առտուան ժամը 5էն սկսեալ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 22 դեկտ.—Ռուս դեսպանատան զինուորական կցորդը Վիլհէլմ Բ.ի յանձնեց Ռուսիոյ կայսեր ինքնագիր մէկ նամակը։ Գերման կայսրն ալ փոխադարձաբար նոյն կցորդին յանձնարարեց ստիպողական զեկոյցներ Նիքոլա Բ.ի հաղորդելու համար։ Այս լուրին վրայ շատ կը խօսուի։

ՓԱՐԻԶ.—Կաթոլի՛կ պաշտամունքը կանոնաւորելու համար Երեսփ. Ժողովին քուէարկած նոր օրէնքը Դանիէճին կողմէ նոր քայլ մը կը նկատուի ամէն կարելի զիջողութիւն ցուցնելու։ Միայն Թան, Տեպա և ուրիշ չափաւոր լրագիրներ ցաւը կը յայտնեն որ կառավարութիւնը պայման դնելով որ եկեղեցական գոյքերուն ու կալուածներուն կառավարութեան թողումը դեկտ. 11էն հաշուուի, նոր օրէնքին տուաւ յետադարձ ազդեցութիւն մը, հակառակ իրաւաբանական հաստատեալ դրութեան։ Ընկերվարական թերթերը, Մ. Քլէմանսոյի կարուկ և քմահաճ վարմունքին ակնարկելով, կ'ըսեն թէ Մ. Քլէմանսօ շատ չանցած պիտի տեսնէ որ իրաւունք չունէր այնքան արհամարհոտ վերաբերում մը ունենալու ընկերվարական կուսակցութեան հանդէպ։

ԹԱՆՃԷՐ.—Տէրութիւնները իմացուցին Մարոքի կառավարութեան թէ ոստիկանութեան կազմութիւնն անկարելի է, մինչեւ որ Ռայսուլի չհեռացուի Թանճէրի շրջակայքէն։

— Թանճէրի գերման դեսպան Պառոն Ռօզէն յայտարարեց ֆրանսական և սպանիական դեսպաններուն թէ համամիտ է Մարոքի ոստիկանութեան վերաբերեալ հարցերու մասին ձեռք առնուելիք բոլոր միջոցներուն։

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիական կառավարութիւնը 1000 զինուոր եւս ղրկեց Թանճէր, որպէսզի Ֆրանսայի չափ զինուոր ունենայ այն տեղ։ Թանճէրէ կը հեռագրուի թէ մարոքեան զինուորները բանակած են շրջակայ բլուրներուն վրայ։ Կ'սպասուի թէ Ռայսուլի ինչ պատասխան պիտի տայ իրեն եղած հրաւէրին։

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Պուխարայի Էմիրին մեծ ընդունելութիւն կը կատարուի Ռուս կառավարութեան կողմէ։ Այդ այցելութեամբ Էմիրը բարեկամական զգացմանց հաւաստիքը կու տայ Ռուսիոյ հանդէպ։

— Ալեքսանդր Իկնաթիէվ զօրավարը երէկ մեռաւ։

—Ներքին գործոց նախարարութեան պաշտօնեաներէն Գասպարօֆ, որ պարենաւորումի գործին մէջ 142,000 րուպլի իւրացուցած էր, թէպէտ ամբողջովին ետ տուաւ այս գումարը, բայց 1000 րուպլի տուգանքի ենթարկուեցաւ, պաշտօնէն հանուեցաւ, և վճռուեցաւ որ այսուհետեւ ո և է կառավարական պաշտօնի մէջ չգործածուի։

ՀՌՈՄ.—Երեսփ. Ժողովի վերջին նիստին մէջ խիստ անհաճոյ միջադէպ մը ծագեցաւ վարչապետ Մ. Ճիօլիդդիի և ընկերվարական երեսփոխան Մ. Ֆէրրիի միջեւ։ Այս վերջինը բուռն ոճով մը «վատ» կոչած ըլլալով մէկ քանի զօրավարներ Մ. Ճիօլիդդի բողոքեց. Մ. Ֆէրրի բուռն կերպով պատասխանեց Հռոմի պանքային ակնարկելով. Մ. Ճիօլիդդի Մ. Ֆէրրիի վրայ խոյացաւ և մեծ դժուարութեամբ հազիւ կարելի եղաւ ծեծկուուքի մը առաջքը առնել։

Զարդարեան Եղբ. ՏԱՐԵՑՈՅՑԻ ազդը կարդացէք չորրորդ երեսը

ԻԼԱՆ

Մուգատտէմա չիւրէքեասընտան պուլունտուղըմ Գասպար քիթիւպխանէսի պազը սէնէտաթընա օղլում Գայսէրեան Յովհաննէս էֆ. ճիրօ պիրլէ մուախարէն մէզքիւր ճիրօլարը պէտէլի օլան սէքիզ եիւզ լիրայի օսմանիյի նամըմա իթա էյլէմիշ վէ պէնտէ չախսի ալաճաղըը գալմըշ օլմաղլա մէզքիւր ալաճաղը՝ա մուգապիլ տիւքքեանը մէզպուր էմթաասընտա օլան նըսֆ հիսսէմին նըսֆընը քէնտիսինէ թէրք վէ թէսլիմ էյլէտիյիմ կիպի ֆի 1 Հազիրան 322 թարիխլի վէ պէնիմ իլէ մումաիլէյհ Յովհաննէս էֆ. վէ տիկէր իւչ չէրիք միեանէմիզտէ միւնագըտ քիթապ ալմը ու իթասը մուգավէլէնամէսինտէ ւէօրիւլէն պիր մա տիկէր հիսսէմ էմթաաի մէվճուտէսինտէ քիֆայէթ իտէն մըգտարը մալիւմի տախի մումաիլէյհ Յովհաննէս էֆէնտիյէ մէպլաղը մէզպուր սէքիզ եիւզ լիրանըն պիր տահա այրուճա թէէմինի ղըմընտա ուսուլէն րէհին վէ թէսլիմ իթտիմ վէ օլ տախի գապըլ վէ թէսլիմ էյլէմիշ իտուկինի իլան էյլէրիմ։

Միւբէվվէֆա Պետրոս Գայսէրեան էֆ. զէվճէսի ՍԻՄԱ

ՊԵՏՐՈՍ ՔՀՆՑ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

ՊՕՂՈՍ ՄԻՍԻՐԵԱՆ

Կարդալ չորրորդ երես Բուրդէսի Եղբարց ծանուցումը

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ		
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ.Ո.	102.21½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	102.20½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	102.22
» էն վար գինը	»	102.20
ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ		
Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Ֆր.	147.50
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	147.62½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	147.87½
» էն վար գինը	»	47.50
Շիրքէթը Խայրիէ	Օ.Ո.	42.—
Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիէ	Օ.Ո.	5.02½
Միտիլլիի Պանքա		5.75
Սելանիկի »	Ֆր.	—.—
Քոմէրսիալ	Ա.Ո.	9.—
Քարասու Բրէվիլէժիէ	Ֆր.	132.—
» Օրտինէր	»	124.—
Իզմիրի քարափ	»	—.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ.Ո.	4.65
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	11.15
Ժիւխասնա Թրամվայ	» »	6.40
» պարտաթուղթ	Ֆր.	483.—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	338.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա.Ո.	18.35
Քարափ Կ. Պոլսոյ	Ֆր.	440.—
Քրէտի Ֆօնսիէ էժիբս. 1886		339.—
» » » 1903		269.50
Թրանսվալ		71.—
ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ		
Ցունական փոխառութիւն	Ֆր.	265.—
Պանք Նաս. Կրէտ.	»	442.50
» » » նոր	Օ.Ո.	4.05
Լաւրիոմ	Ֆր.	94.50

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ		
Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն		ղշ. փր.
Ֆրանսական ոսկի		87.14
Անգլիական ոսկի		110.07
Բօլ		90.60
Մէճիտիյէ արծաթ		107.30
Ռուսլի թղթադրամ		8.66
Քրիմիք		50.
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	110.—
Բարիզի » »	Ֆր.	22.93¾
Վիէննայի » »	քուրօն	21.93
Պերլինի » »	մարք	18.63

ՓԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

23 Դեկտեմբեր 1906

Ֆրանսական Ռանթ 3%		95.35
Օսմ. միաց. գոնս. 4%	բաց.	94.25
» » »	գոց.	94.35
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	149.—
Րէժիի պարտաթուղթ	»	457.—
Օսմանեան մաքս	»	—.—
Օսմանեան Պանքա	»	676.—
Քրէտի Լիօնէ	»	1205.—
Բարիզի Պանքա	»	1639.—
Աւստրիական Ռանթ	4%	—.—
Իտալական »	5%	103.40
Ռուսական »	4% 1901	75.60
Սպանիակ. արտ. փոխ.	4%	95.20
Պալիա Քարա Այտըն	Ֆր.	682.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

23 Դեկտեմբեր 1906

Անգլիական Ռանթ		86.06
Օսմ. Միաց. Գոնս.	բաց. Գ.Կ.	92.87
» » »	գոց. »	93.—
Օսմ. Պանքա		16.75

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Պէտէլլէրինին նրաֆը լիրա հիսապ ըլունմաս նազարէն վէ նրաֆը տիկէրի Էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ խֆա օլունմաք իւզրէ գիյրատ մուհարրէր մահլուլաթըն պէրմուճիպը նիզամ տէօրթ հաֆթա իլանընտան 322 սէնէսի քեանունը էվվէլին 4ինճի կիւնինտէն իթիպարէն 11ինճի բազարէրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար պիրինճի վէ իքինճի վէ իւչիւնճի հաֆթա իլանաթընըն միւզայէտէի ատէյլէրի վէ 4ինճի հաֆթա իլանընըն տաս սոն միւզայէտէսի իճրա օլունաճաղը ճիհէթլէ խալընըզ տէօրտինճի հաֆթա իլանը իւչիւն էվրագը մէձլիսը խարէյէ թէվտի օլունըճաղա տէկլին 100տէ 5 վէ անտէն սօնրա 100տէ 10 զամմ գապուլ օլունաճաղընտան թալիպ օլանլար վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին գըյմէթը մուխամմէնլէրինին եօզտէ միւսավի թէէմինաթ աչչէլէրիյլէ պէրապէր Էվգաֆը Հիւմայուն մահլուլաթ խալէմինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..14000 . .պէտէլը միւզայէտէ 10000. — Իւսկիւտարտա Վալիտէի Աթիգ մահալլէսինտէ Չինիլի Ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա 11 նումէրօլը 7 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Հիւսէյին։

..7000 . .պէտէլը միւզայէտէ 5000. — Իւսկիւտարտա Վալիտէի Աթիգ մահալլէսինտէ Չինիլի Ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա 14 նումէրօլը պիր գըթա պաղչէնին պիւթիւնիւ. Հաճի Հիւսէյին։

..2000. — Գանտիլլի գարիյէսինտէ Տօյապ Արգասը սօգաղընտա 5 նումէրօլը պիր գըթա մէնզիլ արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..5000 . .պէտէլը միւզայէտէ 3000. — Իւսկիւտարտա Հաճի Հէսնա խաթունի մահալլէսինտէ Բիւյիւքճի սօգաղընտա միւքէրրէր պիր նումէրօլը 2 օտայը հավի պիր պապ թէվսիի ինթիգալը մէնզիլին պիւթիւնիւ. Բահմի։

..6000. — Գասըմ Բաշատա Հաճի Ֆէրհատ մահալլէսինտէ Չէշմէ Չըգմազընտա 42 նումէրօլը 3 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Էտհէմ։

..15000. — Թօփգափուտա Թազիէճի մահալլէսինտէ Տավուտ Բաշա ճատտէսինտէ պիր նումէրօլը 7 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Օսման

..1500 . .պէտէլը միւզայէտէ 1000. — Մէվլէվիհանէ գափուսընտա Ուզուն Եուսուֆ մահալլէսինտէ Թէքիէ սօգաղընտա 11 նումէրօլը պիր օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաֆըզ Էտհէմ։

..15000. — Չարշուի Քէպիրտէ Աբաչաճը Օղլու սօգաղընտա պիր նումէրօլը վէ չէհրի 108 ղրշ. քիրալը պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնիւ. Հաֆըզ Էտհէմ։

..2500. — Պաղչէ Գափուսընտա Հաճի Պէյտէլ մահալլէսինտէ Թահմիս Քօնիւ ճատտէսինտէ 42 նումէրօլը վէ չէհրի 5 ղրուշ քիրալը տէրունինտէ պէրվէճը միւլքիյէթ միւսթէգար միւլքմա կէտիկ մուգատաէմա գուրը գահվէճի էյլէմ պիր պապ պապալ տիւքքեանըն անճագ պէրվէճը վագֆիյէթ միւլքինին թէմամը. Հաճի Ահմէտ։

..1000. — Պօճա Մուսթաֆա փաշա մահալլէսինտէ Մէքթէպ սօգաղընտա 2 նումէրօլը պիր գըթա արսանըն պիւթիւնիւ. Մուսթաֆա։

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՀԱՖԹԱՍԸ

..2500. — Իւսկիւտարտա Րում Մէհմէտ Բաշա մահալլէսինտէ Չէշմէ Մէյտանընտա 16 նումէրօլը ֆէվգինտէ պիր օտայը հավի պիր պապ թէնպաքիւճիւ տիւքքեանը տէրունինտէ միւսթէգար սուճը կէտիկինին 24 հիսսէտէն 4 հիսսէսի. Բահմի։

..3840. — Իւսկիւտարտա Թավաշը Հասան աղա մահալլէսինտէ Տօյապ սօգաղընտա 19 նումէրօլը 4 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պէշ հիսսէտէն իւչ հիսսէսի. Բահմի։

..5000 . .պէտէլը միւզայէտէսի 3550. — Իւսկիւտարտա Հաճէ Հէսնա խաթունի մահալլէսինտէ Իմամ սօգաղընտա 8 նումէրօլը 3 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Բահմի։

..92250. — Կալաթատա Քէմանքէշ Գարա Մուսթաֆա փաշա մահալլէսինտէ Գըլըճ Ալի փաշա ճատտէսինտէ 1, 1, 1, վէ Թօփհանէ սօգաղընտա 3, 15, 17 նումէրօլար իլէ մուրագգամ վէ չէհրի 1200 ղրուշ քիրայա միւթէհամմիլ ֆէվգինտէ 10 օտայը վէ ալթընտա 5 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ նիմ քեարկիր պիր պապ խանըն 12 հիսսէ իթիպարիյլա 4 պուչուգ հիսսէսի. Հաճի Էտհէմ։

..668. — Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆէնտի մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 217 նումէրօ իքի օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի. Բահմի։

..1200. — Էյիւպ Գափուտա Հաճի Իլիաս մահալլէսինտէ Չըգմազ Գալէա սօգաղընտա 5 նումէրօլը պիր օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

..4000. — Խասքէօյտէ Բիրի Բաշա մահալլէսինտէ Եէնի մահալլէ սօգաղընտա 28 նումէրօլը իքի օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Էտհէմ.

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..1500 . .պէտէլը միւզայէտէ 2000. — Խըրգէի Շէրիֆ Գափուսընտա Խասէքի Սուլթան մահալլէսինտէ Տէյիրմէն սօգաղընտա 1 նումէրօլը վէ իքի օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին թէմամը. Օսման։

..9500. — Գասըմ Բաշատա Սիրուրի մահալլէսինտէ Եմին Ճամի ճատտէսինտէ 5 նումէրօլը 4 օտայը վէ ալթընտա պիր պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին բուշ հիսսէսի. Քօբրիւճիւ Հիւսէյին։

..3000. — Գասըմ Բաշատա Սիրքէճի Մուսալահէտտին մահալլէսինտէ Չէնճիրլի Գույու ճատտէսինտէ 144 նումէրօլը 2 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Քօբրիւճիւ Հիւսէյին։

..4456 . . պէտէլը միւզայէտէ 4500. — Կալաթատա Եէնի Ճամի մահալլէսինտէ Էրպէվլան սօգաղընտա 29 նումէրօլը պիրա հավա պիր պապ մաղազանըն 11 հիսսէ իթիպարիյլա 4 հիսսէսի. Շիւքրի։

..50000 . .պէտէլը միւզայէտէ 41200. Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Սահաֆլար խանը չըգմազընտա 5 նումէրօլը վէ 6 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաֆըզ Էտհէմ։

..10000. — Լալա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Շէնկիւլ համամը ճատտէսինտէ 5 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

..12000. — Սամաթիատա Հաճի Հիւսէյին Աղա մահալլէսինտէ Գարագօլ սօգաղընտա 2 նումէրօլը վէ չէհրի 100 ղրուշ քիրալը մա միւշթէմիլաթ 1 պապ օտանըն պիւթիւնիւ. Հաֆըզ Էտհէմ։

..3334. — Չուգուր Չէշմէտէ Մօլլա Բիւսթէլ մահալլէսինտէ Չուգուր Չէշմէ ճատտէսինտէ 45 նումէրօլը պիր օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..16070 . . պէտէլը միւզայէտէ 14 պին. — Գատր գարիյէսինտէ Օսման Աղա մահալլէսինտէ Տիւզ սօգաղընտա միւքէրրէր 34 նումէրօլը 3 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Բահմի

..3000 . .պէտէլը միւզայէտէ 2000. — Իւսկիւտարտա Իհսանիյէ մահալլէսինտէ Սուլթանիյէ սօգաղընտա միւքէրրէր 36 նումէրօլը պիր գըթա արսանըն պիւթիւնիւ. Բահմի։

..20000. — Եէտի-Գուլէտէ Էմինէ Խաթուն մահալլէսինտէ Գուչագ Գաղը սօգաղընտա 29 նումէրօլը մա միւշթէմիլաթ պիր գըթա պոստանըն պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

..4167. — Չարշուի Քէպիրտէ Գավթ Բազարը ճատտէսինտէ 25 նումէրօլը վէ ալթընտա 27 նումէրօլը պիր պապ պօտրումը միւշթէմիլ տիւքքեանըն 67 աչչէ իճարէլի միւլքինտէն 33 պուչուգ աչչէ իքի բուլ հիսսէսինին տէրունինտէ միւսթէգար կէտիկինին սիւլիւս հիսսէսիյլէ 29 նումէրօլը վէ ալթընտա 31 նումէրօլը պօտրումը հավի տիւքքեանըն 52 աչչէ իճարէլի միւլքինին 19 պուչուգ աչչէ իճարէլի հիսսէսիյլէ տէրունինտէ միւսթէգար կէտիկինին սիւլիւս հիսսէսինին նըսֆ հիսսէլէրի. Հաճի Հիւսէյին։

..1250. — Լանկատա Իյնէ պէյ մահալլէսինտէ Միրախօր Համամը ճատտէսինտէ 78 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին բուշ հիսսէսի. Օսման

..3334. — Չարշուի Քէպիրտէ Րէսսամ պաամաճըլար սօգաղընտա 53, 55 նումէրօլը հիսսէի շայիասըյլա կէտիկինին 12 հիսսէ իթիպարիյլա 4 հիսսէսի,

..6000. — Տրապզանտա Թէրզէման Եօնուս մահալլէսինտէ Տրապզան ճատտէսինտէ 23 նումէրօլը 3 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Մուսթաֆա։

Ի Լ Ա Ն

Գումգափուտա Զատրըճ Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ 31 նումէրօլը 75 արշըն արզ վէ ետլէրինտէ պարագա իլէ Չարշուի Քէպիրտէ Գալփագճըլար Պաշը ճատտէսինտէ Մագասճըլար գափուսընտա 185 նումէրօլը պիր պապ գահվէ տիւքքեանը վէ Գասըմ Բաշատա Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ 27 վէ 29 նումէրօ իլէ մուրագգամ եւզէրինտէ օտասը իլէ պիր պապ քեարկիր քէօմիւրճիւ մաղազասը սահիպլէրի Թարաֆընտան պիլվէքեալէ աճէլէ սաթըլաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն բազարլըգ իչիւն Պահրիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինտէ խալահաթ քօմիսիօնընտա պին պաշը Մուհէտտին էֆէնտիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

7—15

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Հագուստի խնդիրը վերջնականապէս լուծուած է այլ եւս։ Պատրաստ զգեստեղէնի մեծ վաճառատուներ՝ ԷՄՆԻԵԷԹ որ Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամի հրապարակը Քրէտի Լիոնէ դրամատան վրայի

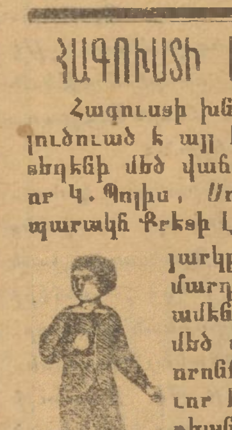

յարկը հաստատուած է, երկու մարդոց եւ տղոց յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու մեծ մթերք մը ունին միշտ, որոնք խիստ նուրբ, ձեւաւոր եւ վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած են ու ամէն բաղդի յարմար եւ աժան գիներով կը ծախուին։

ԷՄՆԻԵԷԹ վաճառատունը իր կերպասները ուղղակի եւրոպական մեծ գործարաններէ մեծաքանակ բերել տալով զանոնք ամէնէն ճարտար դերձակներու ձեռքով հագուստ կը վերածէ, այս բացառիկ պատճառով վաճառատան մէջ մեծ քանակութեամբ պատրաստ գտնուած հագուստները ամէն եղանակի նորաձեւութեան կը յարմարին եւ չափի վրայ կարուածներէն բնաւ չեն զանազանիր։ Ամէնէն աւելի ճաշակի տէր ու գժուարահաճ անձինք անգամ զոհ կը մնան ԷՄՆԻԵԷԹի հագուստներէն, որոնք այնչափ կատարելագործութեամբ ճանդերձ գիմացկուն ու դիւրամատչելի գնալու առաւելութիւնն ալ ունին։ Մեր գրածներուն ճշմարտութիւնը հաստատելու համար բաւական է անգամ մը այցելել ԷՄՆԻԵԷԹ վաճառատունը։ Կիներու յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը կայ վաճառատան կից։ Գիները ճշմարտապէս չափաւոր են. գինը չկայ բնաւ։

30 15—50

ԶԻՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՅԱՆՔՈՍԸ
ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՄՈՒՀԱՃԻՐԻՅԷՆԻՆ ՄԷՍԱՐԻՖԸ ԻՍՔԵԱՆԻՅԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԸՐ

Իքրամիյէլէր Տէրսաատէտտէ Զիրաաթ Պանքասըյլա Օսմանլը Պանգասընտան վէ թաշրայարտա մէզքիւր պանգ շիւպէլէրինտան թէէտիյէ օլունուր.

ՊԷՇԻՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ Ի ՔԵԱՆՈՒՆԸ ՍԱՆԻ 322 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ Թիճարէթ վէ Նաֆըա նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինտէ ալէնէն իճրա իտիլէճէքտիր։

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒԸ ԱՏԷՏԻ 175,000
ԻՔՐԱՄԻՅԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏԻ 35,000

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 300,000 ՂՐՈՒՇ

2ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ	3ՒՆՃԻՒ ԻՔՐԱՄԻԷ	4ՒՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻԷ
100,000 ՂՐՇ.	50,000 ՂՐՇ.	20,000 ՂՐՇ.

ԻՔՐԱՄԻՅԷԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏ ՎԷ ՄԸԳՏԱՐԸ

1	Ատէտ	300,000	Ղուրուշ	Իքրամիյէ			
1	»	100,000	»	»			
1	»	50,000	»	»			
1	»	20,000	»	»			
6	»	60,000	»	»	պէհէրի	10,000	ղուրուշ
10	»	50,000	»	»	»	5,000	»
20	»	40,000	»	»	»	2,000	»
60	»	60,000	»	»	»	1,000	»
400	»	200,000	»	»	»	500	»
3000	»	240,000	»	»	»	80	»
31500	»	630,000	»	»	»	20	»
35,000		1,750,000					

Պէշինճի քէշիտէ Զիրաաթ Պանգասը Մէճլիսի Իտարէսի հէյէթինին մուհասէպէճիլէրի վէ Մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի Տիվանը Մուհասէպաթ վէ Օսմանլը Պանգասընտան թային օլունաճագ զէվաթ հազըր պուլունաճագլարտըր. գազանըլան իքրամիյէլէր պիր սէնէ մուտտէթլէ թահսիլ օլունաճագտըր. Թէտիյէ մուտտէթի 20 գուրուշ հիսսէսի ․․․ կէլիպ ալմայանլար ․․․ հիւքմինտէ կէչէճէքտիր.

Պիլէթլէր Տէրսաատէթտէ Զիրաաթ Պանգասը մէրքէզինտէ իլէ Քէօբրիւնին Սթամպօլ ճիհէթինտէքի բիւֆէ շիւպէսինտէն վէ Թաշրատա Զիրաաթ Պանգասը շիւպէ վէ սանտըգլարը իլէ Պանգը Օսմանի շիւպէլէրինտէ ֆիւրուխթ օլունուր. Ֆազլ իթիպարըյլա 25 ատէտ պիլէթ ալան քիմսէյէ 100տէ պիր իքրամ իտիլիր, վէ Թաշրատա քէշիտէտէն պիր կիւն էվվէլինէ գատար իրսալ օլունան պիլէթլէր իսթիրտատ օլունաճագ պէտէլի կէրի վէրիլիր։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ 1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ՆԸՍՖ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ ԵԱՐԸՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ՏԷՕՅՉԷ ՕՐԻԱՆԹ ՊԱՆԳ
ԱԼԷՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՍԸ

Սէրմայէսի 16,000,000 մարգ (20,000 000 ֆրանք)

ՊԷՐԼԻՆ, ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ, ՊՐՈՒՍԱ, ԽԱՄՊՈՒՐԿ, ԻՍԳԷՆՏԷՐԻՅԷ, ԳԱՀԻՐԷ, ՀԱՄՊՈՒՐԿ. Տէրսաատէթ Ալէման գօնսօլաթօսընտա մուգայյէտ (1906 յունվ. 31տէ)

Տրէզտնէր Պանգ, Ա. Շաֆհաուզէնշէր Պանքֆէրայն վէ Նացիօնալ Պանգ Ֆիւր Տէօյչլանտ թարաֆընտան մուէսսէս

ՄԷՐՔԷԶԸ ԻՍՏԱՐԷՍԻ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՎՕՅՎՕՏԱ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ. ՍԹԱՆՊՕԼ ՇԻՒՊԷՍԻ ՏԻԼՍԻԶԶԱՏԷ ԽԱՆ։

Գաչա սաաթը հէր կիւն ալաֆր. սաաթ $9^{1}/_{2}$տան 4է գատար
Ճումաա կիւնլէրի » $9^{1}/_{2}$տան 1է գատար։

Մէզքիւր պանգանըն Թասարրուֆ գասասը տախի օլուպ, պու գասայա պարա Թէվտի իտէնլէրէ 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իչիւն $3^{1}/_{2}$ %, 1000 լիրատան զիյատէ մէպալիղ իչիւն 3 % ֆայիզ իթա էյլէյօր։

Պունըն պէրապէր, պանգա՝ քէյֆիյէթի էվվէլճէ մահալլի կաղէթալարըլա իլան իտիլմիշ չարթը իլէ ֆայիզլի մըգտարընը թէզիտ վէ խաթմինտէ իտմէք սէլահիյէթինի մուհաֆազա էյլէր. Թէվտի իտիլէն մէպալիղտան 200 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իսթէնիլտիկի զէման կէրի ալընապիլիր. 200տէն 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղի կէրի ալմագ իչիւն 8 կիւն էվվէլ, 1000 լիրայը միւթէճավիզ աչչէյի իսթիրտատ իչիւն տէ 30 կիւն էվվէլ պանգայա իխպարը քէյֆիյէթ իթմէք իճապ իտէր։

Մէզքիւր պանգա՝ Պալաթա Պօրսասը իլէ էճնէպի պօրսալարընտա միւթէտավիլ սըրարըլարը տախի չէրաիթը միւթէտիլէ իլէ գապուլ էյլէտիկի կիպի, վէսաթէթիյլէ իշթիրա խալիյէն թահվիլաթըն էմրը մուհաֆազասը իչիւն այրըճա իւճրէթ ալմազ։

ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՄԱՆ
— 17000 ՅԱՃԱԽՈՐԴ —

8էն 12 ԱՄԻՍ ՊԱՅՄԱՆԱԺԱՄՈՎ **ԱՊԱՌԻԿ** ԱՌԱՆՑ ՐԵՒ Է ԿԱՆԽԱՎՃԱՐԻ

Կը ծայթայթենք Քաղաքիս ամենամեծ եւ որոշ գին ունեցող վաճառատուններէ՝ որոնց հետ պայմանագրած ենք հետեւեալ ապրանքները.

ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԷՆՔ պատրաստ եւ չափու վրայ, ՃԵՐՄԱԿԵՂԷՆՔ,

ԶԱՆԱԶԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՔ

Կանանց յատուկ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ, ԿՕՇԻԿՆԵՐ, կահաւորման կերպասներ, կահ-կարասիք, գորգ, վարագոյր, եւն., ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐ, ժամացոյց, շղթայ, Վառարան եւ խոհանոցի սպասներ, ապակեայ եւ յախճապակեայ զանազան իրեղէններ, Կրամոֆօն եւ լուսանկարչական գործիքներ, եւ այլն։

„ԿԱՐՄԻՐ ԱՔԼՈՐ„

Թարագճըլար, Պիրասկըլէր խան, թիւ 2—3, ՊՈԼԻՍ

8—5

„ԼԱ ԲՕԼԱՐ„
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՓԻԼԻՊՊՕՅԻ ՊԱՆՔԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 100 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ
ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

1903 Դեկտեմբեր 31ին ընկերութեան ունեցած երաշխաւորութեան գումարները

	Ֆրանք
Փիլիպպօյի Պանքան ի պահ դրուած զանազան արժեթղթերով	50,000,000
Վերոյիշեալ արժեթղթոց յաւելեալ արժէքը	21,298,712
Զանազան պանքաներու քով պահեստ	4,661,118
104,380 անգլ. ոսկի արժէքով անգլիական և հնդկական արժէթղթեր Անգղիոյ Պանքան ի պահ դրուած	3,563,165
Գումար Ֆրանք	79,522,995

ԼԱ ԲՕԼԱՐի Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղը արտօնեալ է հրդեհի դէմ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ ընդունիլ յանուն ընկերութեան, և պատահած վնասները անմիջապէս և արդարութեամբ կարգադրել։ «Լա Բօլար» իր վճարմանց առատ ցոյց տուած փութկոտութեամբ և առատաձեռնութեամբը իրաւամբ առաջնակարգ դիրք մը բռնած է ապահովագրական աշխարհին մէջ։

Գործակալութիւններ ունի Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։

Ընկերութեան դրամատունն է ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ։

Տեղեկութեանց համար դիմել Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին գրասենեակները, Գալաթա ․․․ Ս․․․ Բէնքօ խան.

50 32

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԵՂԲ. ԳՐԱՏՈՒՆԸ
ՀՐԱՏԱՐԱԿԵՑ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑ
1907 ՏԱՐՒՈՅ

14 տարիներէ հետէ հրատարակուած սոյն ծանօթ Տարեցոյցի 1907 տարուանը լոյս տեսած է և բաց ի տոմարական տեղեկութիւններէ ճոխ բովանդակութիւն մը ունի զանազան ծանօթ գրողներէ և հանրածանօթ Մելքոն էֆ. Գալէնտէրի Ալնցի Գաբիկ ազային ընդարձակ պատմութիւնը. Ակնայ զուարճալի բարբառով գրուած նաև օրուան մը մէջ լուսանկարիչ ըլլալ պատկերազարդ ընդարձակ հատուած մը։ Զմրան երկար գիշերներու ժամանցներ, առեւտրական տեղեկութիւններ, զուարճալիք, օգտակար խրատներ, գիտական մանրալուրք, արժէքաւոր նուէրներով մրցումներ ու հարցումներ, մէկ տարեկան Մանզումէ, ոսկի մատանի, ալպոմ մը 1000 թղթադրոշմներ, վանդակով դեղձանիկ մը, և այլն։ Կ՚արժէ որ ամէն հասակի անձ մէկ հատ մը գնէ սոյն Տարեցոյցէն՝ որ 210 էջերէ բաղկանալով և Պէրպէրեան մաքուր տպագրութեամբ կը ծախուի 3 ղրշ. կազմեալ 5, ոսկեզօծ կազմով 4 ղրշ., կազմեալ 6 ղրուշ։

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ
Չաքմաքճըլար թիւ 24—26
Բերա, Գուլէ-Գաբու, 695

Ամէն գրավաճառի, լրագրավաճառի և Բերա ծխավաճառներու քով կը ծախուի։

14—20

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻ՛ՒՆ
ԿԷՍ ԳԻՆՈՎ.

պիտի ծախուին մինչեւ երեք ամիս հետեւեալները ՄԻԱՅՆ։

Խիստ կարճ միջոցի մէջ ՄԱՅՍԹԵՐՍՇԱՖԹ սիսթէմով Ֆրանսերէնը սահուն կերպով խօսիլ սորվեցնող միակ գիրքը 15 ղրշ. (15 տետրը ամբողջ)։

Հիմունք բարոյականութեան, գիտութեան և կրօնի. Հոգի—Աստուած—Հաւատք, իւրաքանչիւր տետրը 1 ղրշ.

Վաչխառուին աղջիկը, Սիրավէպ $2^{1}/_{2}$.

Կենսագրութիւն Սրբուհի Մայրապետի $2^{1}/_{2}$ ղրուշ.

Տաղք և թատերգութիւնք Պետրոս Դուրեանի $7^{1}/_{2}$ ղրուշ.

Կեանքի պատկերներ $2^{1}/_{2}$ ղրուշ։

Տօքթ. Փէշտիմալճեանի Առողջապահութիւն 2 ղրուշ։

Ցիշատակաց ծաղիկներ ստանաւոր Ռ. Որբերեան 3 ղրուշ։

Մտաւորական փիլիսոփայութիւն 2 ստուար հատորներ 10 ղրուշ։

Գամելիազարդ Տիկին (Աղեքսանդր Տիւմա Որդի) 4 ղրուշ։

Սուրբ Երկիր կամ Երուսաղէմ (բազմապատկեր), 3 ղրուշ։

Սազմոս Տաճկերէն—հայերէն Փէշտիմալճեան պատուելիի, 8 ղրուշ։

Դիմել միմիայն ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Կ. Պոլիս Մէրճան։

Մարգարեան Գրատունը ուզուած ամէն գիրքերու թղթատարի ծախքը ինքը կը վճարէ։

10—5

ԳԼԽԱՐԿԱՎԱՃԱՌ
ՄԷՍՏՃԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Մէստճեան վաճառատունը որ տասնեւ եօթ տարի Պոնմարշէ վաճառատան քով կը գտնուէր այժմ անդամ փոխադրուած է Բերա, Մեծ Փողոց, Օ Լիօն վաճառատան քով, Սպասաւոր Աբդուլ Թըճեանին տուրքին յարկը, ուր բոլոր աշխարհին վերջին նորաձեւութեան համաձայն, կը վաճառէ կանանց յատուկ գլխարկներ, և գլխարկի վերաբերեալ ամէն տեսակ զարդեր։

Եւրոպայէն դեռ նոր հասած են ձմրան եղանակի յատուկ գլխարկներ և գլխարկի վերաբերեալ զարդեր մեծ քանակութեամբ և կը ծախուին չափաւոր գիներով։

30—26

ՀԱՐԻՒՐԻՆ 30 ԶԵՂՉ
ԵՒ
ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ
ԿԱՀԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՔՈՒՐՔՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Բերա, Թիւնէլին դիմացը

Ամէն տեսակ կահկարասիներ, մեծ քանակութեամբ ու 100ին 30 զեղչուած գիներով սկսած են ծախուիլ յիշեալ վաճառատան մէջ այսօրուընէ սկսեալ մինչեւ առաջիկայ Փետրուարի վերջը։ Անոնք որ տուն պիտի կահաւորեն, անոնք որ հարսնիք պիտի ընեն, անոնք որ տարեգլուխի առթիւ դիւրամատչելի և արժէքաւոր նուէր մը գնել կ՚ուզեն, և վերջապէս անոնք որ ճաշակաւոր, դիմացկուն և ընտիր կահկարասի կը փնտռեն, պէտք է փութան օգտուիլ առիթէն։

5—12

ԿԱՂԱՆԴԻ ՆՈՒԷՐ

ԳԱՂՏՆԻՔ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԵԱՆ, ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԵՐԿԱՅՆԱԿԵՑՈՒԹԵԱՆ, սիրուն և ճշմարտապէս պիտանի գրքոյկը։ Կեդրոնատեղի՝ Պայպըլ Հաուս թիւ 16, Ամերիկեան խան, Կ. Պոլիս։ Հասցէ՝ Սամուէլ Գ. Վարժապետեան։ Գրքոյկս կարելի է ստանալ նաև Ց. Մատթէոսեան, Պալենց և ուրիշ գրատուններէ։ Գին 8 դահեկան։ Մեծաքանակ գնողներու զեղչուցիչ գեղչ։

3—5

Գ Ր Ա Տ Ո Ւ Ն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՍԿԻԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ ԽՕՐԱՍԱՆՃԵԱՆ ԽԱՆ

Կեդրոն գիտական, վիպական, դպրոցական եւ մատենադարանի ամէն տեսակ գրքերու

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՁԵՂՉ

ԸՆՏԻՐ ՏՊԱԳՐ. ՎԻՄԱԳԻՐ ՈՒ ՏՊԱԳԻՐ

Այցեքարտ, շրջաբերական, նամակագլուխ, պահարան, վկայական, վիճակացոյց, բարենիշ, պատուանիշ, եւն. եւն.

Ցանձնարարութեանց առաքում օրը օրին ու ճոյնութեամբ

Գործառնութիւն միշտ կանխիկ

ԳՐԱՏԱՆ ՀԱՍՑԷՆ

درسعادت خوراسانجيان خانده كتبخانهٔ جديد

32—50

ԱՆՄՐՑԵԼԻ
ՏԱՐԵԳԼԽՈՅ ԱՌԹԻՒ

Ոսկեպատ և ոսկեզօծ գեղագոյն թաւշեայ օրացոյցեր 2 ղրուշ

Ոսկեզօծ լաթակազմ օրացոյցեր 60 փր.

և նոր Աղօթագիրքեր՝ Պարտէզ Հոգեւոր ոսկեզօծ թաւշեայ միայն 10 ղրշ.ի։

Դիմել Մէրճան փողոց, Եալըրըզը խան, Տէրունեան կազմատունը։

10—3

ԻՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսուան ըլլան, մայրերը անոնց լաւ սննդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ՚ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլ եւս անբաւական կը դառնայ տղաքը ուժովցնելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը երկար փորձերէ ու քննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը չօճուլի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ՚ուժովնան, կ՚աճին, կը կայտառնան, շուտով ոտքի կ՚ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ՚ապացուցանեն որ Ֆոսֆաթին Ֆալիէռով մեծցող տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներէ որոնց վերջին աստիճանի օժ, սնունդ և կորով կուտայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։

2—26

ՊԻԹԸՐ ՔԱՄԲԱՌԻ
BITTER CAMPARI

ՊԻԹԸՐ ՔԱՄԲԱՐԻն տիեզերապէս ճանչցուած արտադրութիւն մըն է։ Ստամոքսի օգտակար ըմպելի մըն է, որուն գործածութիւնը յանձնարարուած է ամէն երկիրներուն մէջ։ Ամէն մըն է, որուն համը շատ ախորժելի է և ախորժակը կը գրգռէ։ Քիչ մը կաղէօզի հետ խառնուելով՝ ամրան համար ամէնէն ախորժելի, ամէնէն զովացուցիչ և աժան ըմպելին կ՚ըլլայ։

ՔՕՐՏԻԱԼ ՔԱՄԲԱՌԻ
CORDIAL CAMPARI

ՔՕՐՏԻԱԼ ՔԱՄԲԱՐԻն հեղուկ տուէտ փոշի մըն է որ երբ մարսողական կը խմուի կերակուրէն ետք վրայէն, և որուն համը իր նմանը չունի։ Ճաշէն ետք առնուած փոքր գաւաթ մը ստամոքսը կը կազդուրէ և մարսողութիւնը կը դիւրացնէ։ Զօրաւոր ըմպելիներու անպատեհութիւնները բնաւ չունի։

ՊԻԹԸՐ ՔԱՄԲԱՐԻն և ՔՕՐՏԻԱԼ ՔԱՄԲԱՐԻն փոքր գաւաթներով կը ծախուին գարեջրատուններու, առաջնակարգ սրճարաններու և անուշավաճառի խանութներուն մէջ։

Շիշով կը ծախուի մեծ նպարավաճառներու քով և դեղի մթերանոցներու մէջ եւն.։

26—24

ՏՈՒՆ ՇՏԿՈՂՆԵՐՈՒՆ
ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահերու վերաբերեալ ամէն տեսակ կերպասներ, գորգեր, մուշամպաներ, թիւլ և բուրդ վարագոյրներ, ամէն տեսակ սթօրներ, նաև ընտիր ճերմակեղէններ, մատամբոլ, մէրմէրշահի եւն. խիստ աժան գիներով։

Դիմեցէք Պոլիս, Պահճէ Գաբու Մէյտանճըք փողոց, թիւ 21 ԼԵՒՈՆ ԷՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ վաճառատունը։

30—18

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ